

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309570

VOL. 6, చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టు నెల 22 వ తేది శుక్రవారము NO. 118
సంపుటము. ౬ సీ ధా ర్థి నా మ స ం ప త్న ర త్రా వ ణ మా స బ ము శ వ కా ద శి గి. సంచిక ౧౧౮

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

చెల న్వుము
తల నొప్పులకు
జేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతం జనము డి పో,

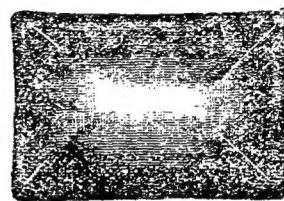
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విన్నోదమైన గాలి తలగడలు.

పిటియందుకు కొరకొయ్యెక్క మరచిలను దీనికి
కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరచు చూడవలె నీతి

చిన యెడల మిక్కిలిసాధ్య
కరమైన తలదించు. ఆ
క్కురలేనప్పుడు మరచి
గానియంతయు పోయిన
తేలులో గాలి బడియందు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శిరోధాధ గలవారికిని,

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామాన్యులకును మిగుల
ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సాధ్యమగు పొందును.
తలదించు 1-కి అణాలు 0-8-0, తలపొలుపు ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, నంక లేకమే ప్రీతి, సామకాదుపేట, మద్రాస్.

నవీనము ! మరిమళ్ళద్రవ్యముల రాజు నవీనము !

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోస్
వాసనయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము వాటిగాలేదు. వేతిగవేలలో గాలి చా
క్కాయి నైసగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము సుధ్యలోనుంటే యెంత సుఖముయిన వాసనను అది
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేనిముండినా యీ ఆటోకహార్ యొక్క వాసనప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదిమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసిపంపును.

వెల 1/2 (ద్రామా బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0) వి. పి. చాడ్డి
,, 1 (ద్రామా బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0) రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్సు బుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 (ప్రత్యేకము.
126 అద్భుత నివారిణి. 100

అద్భుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

ఎల్లెస్ట్ టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును సీరనులకును మందు.
నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు
దిమ్మగా నుండుట, కనియం చెంతమాత్ర మిచ్చ
లేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము,
శుక్ల నష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్య
యులకు, గుమస్తాలకు, వర్తకులకు, మనోవ్యాధు
లకు మొదలగువాటికి ప్రత్యేకమైన మందు. బల
మును గలిగించును. అనేక వేలమంది ఇందువలన
బాగుకడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒకబుడ్డిని
కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించుము.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0
అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు టెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, బామూపసేడు వీధి, బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును నిడచినతరువాత ఆత్మజిజ్ఞాస.
వ్యయముల సజ్జావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్య
గ్రంథకర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
శిష్యుడైన చక్కని గ్రంథము. వెల రూ. 0-8-0.
మనజురు, ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము
హైదరాబాద్, 212, మకరాతి

కే. ఎస్. ముత్యయ్యగారి

(1821) ప్రఖ్యాతిచెందిన
వారపట్టు అంగవస్త్రములు, చీరలు.
ప్రతిదినమున బాగా ఉత్తికట్టుకొనుటకు చాల
యోక్తమైనది. చాల చోకగాను బట్టలు మేలుగాను
ఉండును.
6 మూరలు 44 అంగులములు క్రయము రూ. 4-12-0
,, 50 ,, ,, ,, 5-0-0
7 ,, 50 ,, ,, ,, 6-8-0
,, 7-8-0
16 మూరలు చీర 44 అంగులములు ,, 18-0-0
,, మొదలు ,, 18-0-0
12 మూరలు 42 అంగులములు ,, 9-0-0
,, మొదలు ,, 12-0-0
అన్ని విధములైన పట్టురకములు దొరకును.
కాగితలగు ఉచితము.
K. S. Muthiah & Co,
SILK HOUSE, BENARES CITY.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాధ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/4 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
కనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవతేహము

దగ్ధులకు మంచిమందు.
1/4 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియువాంగ్లేయభాషలో
జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మస్యూటికల్

వరుగ్గు

ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

భారతదేశ బోధన.

హిరేంద్రనాథ మెథ్యూసారు.

“దేయి చిరాయితీ” ప్రతిక కిట్లు (నాయుచిన్నార:-
ప్రపంచమంతయు పునర్నిర్మాణనివాసము మానుకొని నీ న
మాయము భారతదేశచరిత్రమునుండి పాశ్చాత్యులు గుణపాత
మును నేర్చుకొనుట సంభావ్యముగ నుండదా భూతకాలమున
భారతదేశమున పరిష్కరించుటకు యత్నించిన సమస్త శ్రీ ఆధు
నిక ప్రపంచసమస్తాభివృద్ధియును తోడ్పడగలవు.

గత 8000 వత్సరములనుండి ప్రాచీనతమ శాస్త్రవిద్వాంస
నించుక పరికించిన యెడల ప్రాచీనతమదామయ ఆధ్యాత్మిక
ముగను, క శ్రీ మ తే క త రి దా మ మ ఆధి భౌతి
కముగను నున్నదని తేటపడగలదు. ఆధ్యాత్మికాధి
క్యముల ప్రదేశములలో సర్వవిషయములను విశ్వమాన దృ
శ్యభూమిలో తిలకింపబడు చుండును. భారతదేశ లోపము
లెన్నియున్నను, అది తీరివైకృతను మరపుజెందలేదు. విదేశ
దండయాత్ర లెన్ని సంభవించినను, ప్రాచీనాధ్యాత్మిక నాగ
రకమును సంరక్షించుకొనినదేశ మిది యొక్కటే గానియు
చున్నది.

సామ్రాజ్యవిచ్ఛిన్నము.
ఈమధ్య సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమైంది. భారత నాగ
రక జీవితములో సరిపోల్చి చూచినయెడల నిది యొకదినము
మాత్రమే నిలిచియున్న దని చెప్పవచ్చును. ఈమధ్యచరిత్ర
ఆయుర్విచ్ఛిన్నమైంది. అయినను గ్రీకుదేశములలోనే యిదియు
విఫలమౌతరభ మైనది. ఈమధ్య ఆధిభౌతిక సామ్రాజ్య
మును నిర్మించి యత్నించెను. అదియే దానిలోపము. భారత
సాంస్కృతిక గ్రీకుదేశము పరమావధిగ తెల్లకొని కృషినిపె
ను. అందుచే నిది విచ్ఛిన్నమగుట తటస్థమిది. ప్రస్తుతము
పాశ్చాత్య దేశములు కూడ ఆధిభౌతికశక్తితో ప్రయత్నించు
చున్నవి. ఏమిటి కూడ యితరుల గతియే వట్టానా?

భారతదేశస్థితి నేల. ఎన్నిమాన్యులు నచ్చినను ఈ
దేశము స్వీయభద్రమును విడనాడలేదు. ఈ దేశము ఆర్యు
భరితమునం దనేక భాగములలో కలసరాజ్యముల స్థాపించెను.
కాని, యిది యెల్లదలను ఆర్యులదేశవాసులతో కలసి వారి
నాగరకాభివృద్ధికి తోడ్పడినది. స్వయంవిద్యుత నూత్రమే ప్రా
చీనభారతదేశ మనునర్థించిన ప్రధాననూత్రము.

ప్రపంచమందలి యెన్ని దేశములలో భారతదేశమే
యితరులను తనకుతమనుకూలములగు పురోగతులకు ప్రయత్నింపలేదు.
హిందూ మత సాంప్రదాయముల ప్రకారము ప్రతిమానవునకు
మరియొక మతము గలదు. ఇందుములమున కాగోరు దెలిసి
నటుల మతసంయుక్త రాష్ట్రము లేర్పడినవి.

అన్ని మతములను మంచి! గొప్పదే. కష్టాలంబులు
మాత్రమే వీనిని నిందింతురు. సంభవభావములను క్రైస్తవకా
గరక న్యభావము తెలియగలదు. ఇందు ప్రపంచకాంతిగానవచ్చు
చున్నదా? భావి సంగ్రామముల కింకను బీజముల నాటు
చున్నది. మిత్రమండలివారు, అన్ని దేశములను స్వీయవిషయ
పరిష్కరణాధికారముగ వాగిసియుండలేననిది ప్రకటనము
తో సంగ్రామమును ప్రారంభించిరి. ఆమెరికాకూడ ఈ
యద్దేశము తోడనే యుద్ధములోనికి దిగెను. కాని యిప్పు
దా యుద్ధతనూత్రము లేకడదే ఇది సంపూర్ణముగ ఉల్లం
ఘింపబడినది. ఇందులోనే పాశ్చాత్య ఆధిభౌతిక న్యభావము
తెల్లది యగుచున్నది.

భారతదేశభావ మేమి? ఇందుల కిది ప్రత్యక్షవిరుద్ధము
గ నుండును. బ్రిటిషుస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి మాటలాడు
వాడు ప్రాచీనదేశస్థితిగతుల నెరుంగదు. భారతీయు లిప్పుడెం
డులకు ప్రయత్నించుచున్నాడు! స్వీయదేశమున బానిసలవలె
గాక, త మ దేశ మం దలి విదేశములలో
న మాన ప్రతి పత్తిని గలిగి యుండవలె నని వీరు
వాంఛించుచున్నారు. అంగ్లదేశము స్వాతంత్ర్యమును ప్రేమిం
చునను వాక్యములు వినిపింపిరి, భారతీయులకును, ఈజిప్టు
నాగులకును, సింహళీస్థుల ప్రజలకును, కర్మీయనులకును అర్థ
విరహితముగ గన్నట్లుటయం దాశ్చర్యమేమి? అంగ్లదేశమున
గూడ పాశ్చాత్యభావము గోచరించుచున్నది.

భారతదేశభావము “ధర్మ” అనుమాటలనుండి మిడి
యన్నది. ఆర్యులు కుటుంబమునకు వచ్చినప్పటినుండియు యీ
ధర్మము భారతీయులకునుగ నున్నది. వచ్చినదేశభావ
మిది. “నా నాగరకమే ప్రపంచమున నెల్ల గొప్పది.
నీయధ్యాపనమున ననేకపుష్పము లుండరాదు. అన్నియు
యొకేవిధమునకుండలేవు. ఇతరపుష్పము లెంతయెడలనుగ

నున్నను నుతిపాత్రములు కారాదు.” భారతదేశభావ మిది.
“నీకొక యధ్యాపనమున్నది. అందనేకపుష్పము లుండ
వచ్చును. ప్రతిపుష్పమును స్వీయరాసుజీయకముతో వికసించ
వలెను. ఎన్ని పుష్పములున్న వనమునకంత యందము నా
చున్నాను.”

దీనిములమున భారతదేశ మానసము స్పష్టపడగలదు.
నిజమగు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము భారతదేశమున
నున్నది. కొంచెమే ముచ్చ త మ్మన గ పాస్త్రోత్త
ములయందెల్లదల నిది కలదు. ఇది ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్య
ము—ఇందియముల బారినుండి ఆత్మస్వాతంత్ర్యము నొందుట.
ఇది పాశ్చాత్యదేశములలో లేదు.

పాశ్చాత్యులు భారతనాగరకలోపముల గూర్చి యిప్పు
మునవిన్నట్లు మాట్లాడుదురు. అనేకభావములు, మతములు,
జాతులును ఇచ్చట నున్నవని నిరసించును. ఇట్టి అటంకము
లున్నను యన జన్మములేనేదాంతమును, విశ్వమానవాతీయ
మును వెంపొందించు టాశ్చర్యజంకము కాదా? వచ్చిన
దేశములయందు జాతిభేదములేదు. కాని గతయును వత్సర
ములనుండియు వ్యవస్థాపనలతో పోరాడిన దెరులకు? ఒక
మతముమాత్రమే యున్నది. కాని, మానవసరక్షణార్థము
మేకతో ఒకరి నొకరు కుత్తుకము కొనికొనలేదు? పాశ్చాత్య
స్వభావము అసహిష్ణుక, భారతదేశ స్వభావము సహిష్ణుక.
పాశ్చాత్యభావము వ్యక్తిత్వము; భారతదేశభావము సాంఘి
కము. పాశ్చాత్యభావము పశువుల ప్రాబల్యము; భారతదేశ
భావము ధర్మసామ్రాజ్యము. ఈ ధర్మసామ్రాజ్యము భారతదేశ
మున వివాదమునొందని ఆధ్యాత్మిక సామ్రాజ్య నిర్మాణమునకు
తోడ్పడినది. ఈ విధముగనే గాని ప్రపంచకాంతిని, సర్వదేశ
సమృద్ధిని సాధించుట దుర్లభము.

బర్మా సంస్కరణములు.

యావత్ దృశ్యా వస్తువులనభి అదివారమునాటి సాయం
కాలము జరిగెను. సభ్యుల సంఖ్య చాల విశేషముగ నుండుట
వలన సభ రెండు వోట్ల జరిగెను. అభ్యర్థకులు బర్మాదేశీయు
డు ఉపన్యాసములలో వెళ్ళుచుండి బర్మాదేశీయులు, స్త్రీలు
గూడ మాట్లాడిరి. కాని యభివృద్ధివాదము లన్నిటిని భార
తీయు లొసగిరి. కాదెట్లు ప్రజాభివృద్ధి వారు విశేషముగ
ఖండించి భారతీయులను జర్మనులను ఒక్కటియే చేసిరి.
హిందూదేశమందలి పెద్దరాష్ట్రముల, మరహాల మెట్లున్నదో
బర్మాకుగూడ నట్టి మరహాలనే కారలయినవి చెప్పిరి. సర్
రెజిస్ట్రార్ కాదెట్లుగాను దర్బారులో విచ్చిన ఉపన్యాసము,
బర్మా ఇంగ్లండున కంటే ప్రతిభియున్నదే జేసిన విమర్శ విశేష
ముగ ఖండింపబడినది. కాదెట్లు గారి ప్రజాభివృద్ధి ననుసరించి
గవర్నరుగారికి చాల ఎక్కువ ఆధికారము లిచ్చి జేయవలసిని
వెళ్ళుచుండి చెప్పిరి. స్త్రీలు రమ్మటయే గాక 500 మంది
ప్రభుగీలులు అనేకమంది వాద్యులు సభకువచ్చిరి. సభ
నాలుగు గంటలు జరిగెను. చాల వెళ్ళుదీగ జరిగెను.
ఇందునుగూర్చి సభకుబోయిన అంగ్ల హైదవుతు (వాసిలేభ
రంగును బ్రెయిలులో ప్రచురింపబడినది. ఆరేది యుద్ధవాదము
మూర్ఖత్వము కమివనన సభ్యుల కొలహాలములలో ఏమియు
వికసించలేదు. ఉపన్యాసములు బాగుగ బోధపడలేదు. రంగును
ప్రజాభివృద్ధియు నీసభ తెలుపునని చెప్పబడినది. వెళ్ళు
చుండి మట్టుప్రక్కలకుండు గ్రామములనుండి వచ్చిరి. సర్ రెజి
స్ట్రార్ కాదెట్లుగారి ననేకవిధముల అనేకమంది విశేష
ముగా విమర్శించిరి.

రుష్యాయుద్ధము

ఎక టెరీనోదారు, ఆగస్టు 18:-ఎల్లను సరోవరప్రాంత
ములందు రాంగ్లరుగారి నైపుణము ఊరలు కొనకులతో
గలసినవని రైటరు ప్రత్యేక విలేఖరుడు చెప్పుచున్నాడు

చక్రవర్తి ఫేదీగారిని గౌరవించుట.

లండను, ఆగస్టు 18:-నేడు చక్రవర్తి బకింగ్
హామ సౌధములో మేజరు జనరలు వియెనా ఫేగారి నాద
రించి సర్ బిరుదము నొసగి గౌరవించిరి. సి. బి. వి. బిరుదము
కూడ నొసగిరి. ఇండియా నైనికాధికారి బ్రిగేడియరు జన
రలు కోన్వెన్యోగారిని గూడ శ్రీవారాదరించిరి.

మాక్సిముగోర్కిగారి మరణము.

కోపమహాన, ఆగస్టు 18:-వార్షికు ప్రతిక
ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:-బోల్షెవిక్కు పీటరులు మాక్సిముగోర్కి
గారిని వట్టుకొని తుపాకీతో కాల్చి చంపిరి.

బ్రిటిషు ప్రతినిధి.
లండను, ఆగస్టు 18:-మెక్సికో నగరమున బ్రిటిషు
ప్రతినిధిగనున్న క్యూమిక్సుగారిని జనరలు కరోజాగారాము
కు పొమ్మనినను అతడింక నానగరములోనే యున్నాడని తెలి
యచున్నది. ఆమెరికా పరామ ప్రతినిధులు జనరలు కరోజా
గారి యుత్తరపు నాడేపించుచున్న సమ్మతిని తెలియ
పరచిరి.

మరాఠువారి జలమార్గములు.

పార్సీలు, ఆగస్టు 18:-హేవాను ఏజెన్సీగా రిట్లు
తెలియబరచుచున్నాడు—మరాఠువారి జలమార్గములను కో
ధించి వాటి నెట్లు ఎక్కువ యుపయోగకరములుగ జేయవల
నదియు పరిశోధించుమిత్త మేగ్గునపబడిన ఫ్రాంకో ఆమెరి
కను కమిషను నెప్టంబరు 21 వ తేదీనుండియు ప్రయాణము
సారంభించెదరు.

మెక్సికనుల దుండగము

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 18:-నైకివైమానుల లిరువురు
దేవిను, పీటర్సుగారు టెక్సాస్దేశమున నైనికాధికారుల కిట్లు
వ్రాసిరి. “మేము మెక్సికనులచేత చిక్కితిమి. 16వ తేదీలోగా
15000 జోలరులనిచ్చి ఎర్రలైన్ లీనికొనకున్న మమ్ము చంపెద
మని వారు తెదరించుచున్నారు.” వారిని సంరక్షించు నిమిత్త
ము సామ్మ పంపబడినది తెలియచున్నది.

బోల్షెవిజయము కృశించుట.

లండను, ఆగస్టు 18:-యుద్ధకార్యాలయమునా రిట్లు
తెలియబరచుచున్నాడు. జనరలు డెవికిక గాయండు రంగమునం
దలి వచ్చుభాగమున కెదురుగ నుండు ప్రదేశములం దన్నిటను
బోల్షెవిక్కులకు వ్యతిరేకముగ లిరుగుబాటులు జరుగుచున్న
వి. ఒడెస్సాప్రజలు బోల్షెవిక్కుల నానలకుతరిమినారు, బో
ల్షెవిక్కులు కీపునగరమునూడ విడుచుచున్నారనియు, ఉక్రే
యీను నంతటిని విడిచెదరనియు తెలియచున్నది. కాని
ఉక్రేయీను నంతటిని విడచెదరకు సంగతి మరొక పెంచి చె
ప్పవట్లున్నది. అయినను గ్రీగోరీపుగారి మూలకు విశేషము
గ జయముగలుగుటయు, బోల్షెవిక్కుల నున్నానించుట కనేక
ప్రయత్నములు జరుగుటయు కూడ ఉక్రేయీకు దక్షిణ దేశ
మునందు బోల్షెవిక్కుల ప్రాబల్యము చాల విశేషముగ తగ్గిపో
వునటుటకు సంజేవానులేదు.

వేలం నోటీసు.

గుంటూరు కొత్తపేటలోని బాలక్రిష్ణాస్వామి తాలూ
కు యింజను, బాయిలరువగైరా సామానులున్న, అందుకు
కంబంధించిన బిల్లింగులున్నా, మిగతాబిల్లింగులు, భూమి
యొక్క కవులునాకుక్కున్న; 30-8-19 న ఉదయం 10 గంటల
లగాయితు సదరుస్వామికివద్ద వేలంజేయబడును. కొనవలయు
వారు పాటుపెట్టుకొనవలయును.

లక్కరాజు రామకోటయ్య.
గుంటూరు ఆడివనల్ నబుకోర్టు O.S. 60-18 లోరిస్సేతు.

VITAFER "PICKS YOU UP"

the more quickly and the more surely because at the same time **IT BUILDS YOU UP.** The nerves are FED, not merely stimulated; the blood is enriched; and the entire system revitalised.

Obtainable from
SPENCER & CO. LTD.,
MADRAS & BRANCHES.

Vitafer Small Tin	2	4	0
" Medium "	3	14	0
" Large "	6	12	0

కలసినియొక విచారణసంఘము నేర్పరచిన, సత్యము బయల్పడెడిది. కాని, ప్రభుత్వమువారి దృష్టివిచారణ సంఘము నేర్పాటు జేయలేదు. సెటిలుమంటు ఆఫీసుకు హాజరులనే ప్రమాణములుగా పరిగణించుట, ప్రమాదభూయిష్టము. సెటిలుమంటు వద్ద తులు ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ జరుగుట లేదు. ఎప్పటికప్పుడు కన్నులు మెచ్చునను భీతిచే, రయితులకు భూములను చక్కబరచుకొనుట కుత్సాహము గలుగుట లేదు. లాండు రివిన్యూ శాఖను, ప్రజలవరముజేసిన గాని, ప్రస్తుతమున్న తొలగజాలదు, నిలకడలేని రివిన్యూ సిస్టమ్ను వలన ననేకానర్థములు వాటిల్లుచున్నవి. ఈ విషయమై తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమున సర్ శంకరకనాయకుగారు సత్యము నిలుల వెల్లడిజేసిరి.

“కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి యిష్టము ననుసరించి భూమిపై శిస్తు హెచ్చుగూడదని, నాయభిప్రాయము. భూమిసంబంధ మగు శిస్తును విధించుటకు, శాసననిర్మాణసభకు మాత్రమే అధికారము ఉండవలెను. ప్రస్తుతమున, భూమి ప్రభుత్వమువారి స్వంతప్రతి ఆస్తి యనియు, ప్రభుత్వమువారి రైతుల నిర్ణయించిన, భూస్వామి అటుల శిస్తును చెల్లించుచుండవలయు ననియు, సిద్ధాంతము ప్రబలి యున్నది. హిందూజాతిమునం దొక్కచో మాత్రమే, రివిన్యూవద్దతిని న్యాయముగాని, ఆచారముగాని, బోటిగాని, నిర్ణయించుటలేదు. జేశి దాద్ర్యమున కీ వద్దతి మిగల తోడ్పడినది. భూమి కయి పెట్టుబడి పెట్టుటకు గాని, కష్టపడుటకుగాని, ఈ వద్దతి ప్రోత్సాహము కలిగించుట లేదు.”

మదరాసు జిల్లాల మ్యునిసిపలు చట్టము
రాజ్యాంగసంస్కరణము లొకమూల ప్రవేశ పెట్టబడనున్నవి. స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ, ప్రజలవరము చేయబడనని, విశ్వసించవచ్చును. అట్టిరీతి, స్థానిక స్వపరిపాలనము నేరీతిని నిర్ణయించవలయునో, ఆ భారమును ప్రజలకే వదిలి పెట్టుట భావ్యమని, దూరదృష్టి జాపునా రైల్వరును సులభముగ గ్రహించగలరు. ఇంతియ గాక, స్థానిక స్వపరిపాలనము రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము ననుకరించి నిర్మించబడును. సంస్కరణములు పరిష్కరించబడకుండు, స్థానిక స్వపరిపాలనా విధానమును నిర్ణయించుట దుస్తరము. ఇట్టి స్థితిలో మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి దివరకు, నీటి మ్యునిసిపల్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టి ప్రజాప్రతినిధుల హితమును గమనింపక శాసనము గావించిరి. ఈ వారపు గెజటులో జిల్లా మ్యునిసిపలు బిల్లు ప్రచురించబడినది 15 శేప్టెంబరువరకు మాత్రమే ప్రజల విమర్శనలు గ్రహించబడునని ప్రచురించబడెను. క్రొత్తబిల్లులో నెన్నడగిన మార్పు లంతగ లేవు. ఇకముందునుండియు పాధారణముగ మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షు డెన్నికొనబడును. ప్రజానియత సభ్యులు నాల్గింట మూడువంతులందురు. సభ్యులెల్లరను నియత సభ్యులనే నియమించుచో నేమి ప్రమాదము వాటిల్లునో తెలియదు. మ్యునిసిపలు కోస్టుల వారు చేసెడి నిబంధనలను దేనినైన సభా యుతులగు గవర్నరుగారు మార్చవచ్చును. పూలు నిచ్చుటకు, నివాస మొక యోగ్యతగ సకముందు పరిగణించబడును. మురుగునీరు పోవుటకు, మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తమ ధనసమృద్ధి ననుసరించి, ఏర్పాటులు చేయవలయును. ప్రభుత్వమువారి ధన సహాయ మిందులకోసగబడదని, యూహించవచ్చును. కాని, మ్యునిసిపలు సంఘమువారి ఆదాయమును వృద్ధిజేయుటకు తగినమార్గముల సూచించబడలేదు. వీధులను వెడల్పుజేయుట, నీటిసప్లయ సమకూర్పుట వట్టణారోగ్యమును వృద్ధిజేయుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ

ఈ నెల 23, 24 తేదులందును,

ఆంధ్ర మహాజన సభ

23, 24 తేదులందును, అనంతపురమునందు సమావేశమగును. ఆంధ్ర మహాజయు లధిక సంఖ్యలతో సభల నలంకరించి, వాటిని జయ ప్రదముగ జరిపి సప్రార్థితులు

మొదలగు బాధ్యత లనేకములు మ్యునిసిపలు సంఘములపై మోపబడినవి. వీటిని నిర్వహించుటకు ధనసమృద్ధి యుండవలెను. కాని ధనపు రాబడి మార్గ మెద్దియో నిరూపించబడలేదు. మీదుమిక్కిలి ప్రభుత్వమువారు సూచించెడి కొంత నిలువను మ్యునిసిపాలిటీలు తప్పక చేర్చియుంచవలెనను, నిష్పంధము విధించబడుచున్నది. కన్నుల కధికముగ నై చుటకు, మ్యునిసిపలు సంఘములకు కొంత యధికార మీయబడినమాట జేసెదగాని, దీనివలన విశేషపు రాబడి రా జాలదు. ప్రజల దివి వర కే వస్తుల భారమును గూర్చి మొరలిడుచుండ, నెక్కుడు కన్నుల విధించి నంతమాత్రమున, లాభము గలుగదు. ఇతర మార్గముల ద్వారా, రాబడి వచ్చుటకు వీల్గు గల్పించబడవలెను. మత్తు ద్రవ్యపు రాబడిలో, కొంతభాగమును మ్యునిసిపలు సంఘముల కేయవలెను. మ్యునిసిపలు ఆవరణములలో నుండెడి కల్లు దుకాణము లిచ్చెడి కన్నులు, మ్యునిసిపలు సంఘములకు జేరుట భావ్యము. టోల్ల రాబడి, వీటికి పూర్తిగ నిచ్చివేయవలయును. ఇటులనే ఇతర విధముల రాబడిని ఏర్పాటు జేయవచ్చును. మ్యునిసిపలు సంఘము లికమీద, ఉత్త ప్రాంత విద్యను వ్యాపింపజేయవలసి యున్నది. ఆరోగ్యమును కాపాడి, అటువ్యాధులను నివారించవలసి యున్నది. క్రొత్తచట్టమునందు మూడువిధములగు లోకములు గలవు. (1) మ్యునిసిపలు సంఘముల బాధ్యతలు హెచ్చింపబడెను గాని, వాటికి ధన సంతతి చేకూరు మార్గములు సూచించబడలేదు. (2) ప్రజల వలకుబడి హెచ్చుటకు, సభ్యులందరను ఎన్నికపై నియమించవలయునను సూచన ప్రతిపాదించబడ లేదు. (3) ప్రభుత్వమువారు, మ్యునిసిపలు సంఘములకే పరిపాలనాధికారము నంతిను వదిలక, తమ యంకుశమును పూర్వము వలెనే నిలిపియుంచిరి. ఈ మూడు లోకములు తొలగిన గాని, క్రొత్తమ్యునిసిపలు బిల్లు ఉదార భూయిష్టము గాజాలదు. త్వరలోనే ప్రజల బిల్లుపై తమ యభిప్రాయములను తెలుపవలసియున్నారు. వంగదేశ ప్రభుత్వమువారు ప్రజల మొరల నాలించి మ్యునిసిపలు బిల్లు నువ సంతరించికొనిరి. వేరొక విచారణసంఘము గూడ స్థానిక స్వపరిపాలనము గూర్చి లండనులో ఏచారింపుచున్న దనియు, ఆ సంఘమునందు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు సభ్యులనియు, న్యాయాదియొక ప్రతిక యంతకునున్న తెలిపియుండెను. ఈ వార్త యం దెంతవరకు సత్యము గలదో తెలియదు. ఏదేలులున్నను, సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడువరకు, ఈ బిల్లును గూర్చి యోచించ నవసరము లేదని, ప్రజలు స్పష్టపరుపవలెను. ఈ బిల్లు స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి తోడ్పడదనియు, నూతనశాసనసభలే సరి యగు విధానమును నిర్ణయించగల వనియు, ప్రజలు తెలుపవలసియున్నారు. వంగదేశ ప్రభుత్వమువారి మార్గము ననుసరించి, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి చట్టమున, సంస్కరణముల స్థాపనమువరకు నిలిపి యుంచుట భావ్యమని, నివేదించెదము.

మనసఫ్ ఉద్యోగములు
హైకోర్టువారిటీవల చేసిన నిర్ణయములో నీ క్రిందివారిని ముంపు ఉద్యోగములకు నియమించ నొచిరని హిందూ విశ్రాంతి ప్రాయముచున్నది.
కే. జి. బాబురావు, ఏ. వి. కుట్టి కృష్ణమూనయ్య, పి. అప్పనాయకు, కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, కె. రామనాథసురీ, కే. ఎం. కుమారస్వామిఅయ్యయ్య, పి. సి. సుందరం అయ్యగారు, యం. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, కే. జి. నారంగరాజఅయ్యగారు, ఆర్. టి. కృష్ణమూచారి, పి. వి. కరమేశ్వర అయ్యగారు, కే. సి. గోపాలదేశిక, యం. ఓ. తిరుమలాచారి, యం. యం. కృష్ణఅయ్యగారు. వీరులు త్వరలో మేజికలు సర్టిఫికెట్టును పంపవలెను.
పంజాబు విచారణసంఘము
పంజాబు ప్రభుత్వమువారిపై విమర్శనము జరుపుటకు, సర్ శంకరనాయకుగారిని ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారు నియమించవలయుననియు, ఈ కార్యమును శంకరనాయకుగారు వక్రీయముగ నొనర్చుటకు గాంధీమహాశయునిపై నమలులో నున్న నిషేధాజ్ఞను తొలగించి, గాంధీగారు నాయకుగాఁగి తోడ్పడుటలుల ఏర్పాటు జేయవలయు ననియు, విచారణసంఘమువారి యెరుట, వీ రిరువురును ప్రాసిక్యూటరు పక్షమును నడుపవలెననియు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు బొంబాయి ప్రాసిక్యూటర్ కు వ్రాయుచున్నారు.
బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములు; భారతవిద్యార్థులు.
ప్రభుత్వప్రకటనలు:— మొత్తం “సీటు” రానికే అనేక మంది భారతవిద్యార్థులు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములలో జేరుటకు బయలుదేరుచున్నారు. ప్రస్తుతము పైకే సేవ నుండి నిడువబడినవారు కలెజులలో విశేషముగ ప్రతేయములును “సీటు” వారల భారతవిద్యార్థుల లాభాభంగముందలిగినవచ్చు ననియు, ఇండ్ల అడ్డం చాలవీడముగ వెగిపోవుటయే గాక కొంతకుచూడ దుర్లభముగ నున్న దనియు ఇంతియా మంత్రీగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తెలియపరుచున్నాడు గనుక బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములందు చదువుట కవకటి భీతపలంబునాదు యందుగా “సీటు” దొరకునదియు దొరకునది కచ్చికముగ తెలిసికొని బయలుదేరుట ముందరి ఇదిమా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు ద్వీపముల కే నెండు విద్యార్థులందరిని హెచ్చరించుచున్నాడు.
సహద్రు ప్రార్థించుటదర్శిని:— దాకారణములు మునుండి జలాలుగారు ముఖ్యఅధ్యక్షులై ప్రేమము వెలుగుచుండు కారంభించిరి. భోక్తులలో క్రమశిక్షామూలకముల జేర్చుచెదరుగ ఆంగ్లము కొట్టిజేసిరి. బాహ్యులలో కొండబాతులు వారిలోనూ కొట్టుకొనిరి. ఇంతకంటే దుర్భాగముగ ఉత్తరమున నంతయు కారముగ కలదు. వశిష్ట గాయథులను దండించుచున్నాడు. డెరాగాడిపాఠశాల నామక్యభాగములందు సరిపాద్ధులలోని హిందులను అవస్థానముల దొరుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. జోహాబు సిబ్బంది 19వ తేదీని హిందీముఖగోట న జేరెను.
గర్ అలీ ఇమాముగారు సతీయ క్షమగ (కె. బారమువాటి యందయును హైదరాబాదునకును శోధ్యముల వారి సచివరీతిని శర్మారోహుడు ర

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటరు ఏ జె సి)

ఇంగ్లాండు

హిందూదేశ రాజకీయ సంస్కరణములు

జాయంటు కమిటీ విచారణ

సర్ మైకేలు శాస్త్రిగారి సాక్ష్యము

లండన్, ఆగస్టు 19:— నేను జాయంటు కమిటీ సభాపతిగా ఉన్న విదేశీ వార్తలను, సమాధానములు సర్ మైకేలు శాస్త్రిగారి సాక్ష్యమును తీసికొని, మైకేలుగారు యాద్యోగభర్తలుగాక కర్మ క్షేత్రమునకు వంగరావచ్చి, విద్యను గూర్చి సాక్ష్యము జెప్పిరి. భార్యను సాక్ష్యవిద్య నభ్యసించవలయు ననియందిన రాయలైనా మిప్పుడు చాలవరుగైనది. ఎక్కువ శాస్త్రజ్ఞానమును దాని సామాన్యజీవితమున వినియోగించు నేర్పును అభ్యసించుటగ నున్నది. వంగరావచ్చి విద్య నొక జాతీయవిద్యగ నుంచవలయును. దానికొక మంత్రి పరిషత్ వాధికారి నుండవలయును. ప్రాథమికమధ్యమిక బాలికా పాఠశాలల విద్యాభ్యాస మెట్లున్నదియో మంత్రి పరిషత్తును నుండవలయును. ఇతరభాషలను శాస్త్రీయముగను చాల మున్నముగను అభ్యసించవలయును. అంగ భాషయందు పరిపూర్ణ బాంధ్యము లభింపవలయును. గ్రామస్థులందరికిని విద్యగలదుట చాలవిశేషముగ ప్రయత్నింపవలయును. తల్లిదండ్రు లభవన పెద్దవానికి విద్యగలదుట మంచిమార్గము నొక దాని నేర్పవలయును. విద్యాభ్యాసం కొంతకొంతగ మాన్పుటకంటె దానినంతటి నొకేమారుగ ప్రజాయత్నము చేయుట మంచిది. హిందూదేశ విద్యావ్యవస్థ "తలబరువునడుమగన్న" మనశ్చితి నుండలేదాయని నిశ్చయము ప్రభువుగారి రుగ్మగా "నిజమే కాని అవసర నవతగిలెట్లు క్రిందినుండి తగిన యేర్పాటులను చేయవలయునని గాని తలనా మ్రొందివేయరా" డని యాచిడు సమాధానముచెప్పెను.

సర్ స్టాన్లీ రీమగారి సాక్ష్యము.

తమ సాక్ష్యమునందు సర్ స్టాన్లీ రీమగారి క్రింది యొక ముఖముగూర్చి చెప్పిరి. ప్రస్తుతము పనివాం ద్రొంతమాత్రమును చాలవచ్చును. ఆర్థికస్థితి బలపడినది. ప్రజల యాత్మనామ చాలవిశేషముగ పెరిగినది. జీవిత మితరకంటె బాగుగ నుండవలయుననియు సాంఘికస్థితి ఇంతకంటె బాగుగ నుండవలయు ననియు ప్రజలు విశేషముగ కోరుచున్నారు. సామాన్యము లో న్యవసరాలక వలసడకము లేనితీయియున్నచో తామునా స్థితియందుండవలయుననుకోరిక వారిలో దృఢముగ వ్యాపించి యున్నది. అప్పుడెప్పుడోకనగలగుకొత్తదానికి గలిగినది. ఇంత భార్యమునలేలండును మీదనాధారపడియుండవలయుననుట. అరంభములో నీవట్టును చాలును. తూటలప్పుటికి తగినట్లు పొచ్చింప వలయును.

మితవాదుల సాక్ష్యము.

15 వ తేదీని మితవాద ప్రతినిధులలో నొకరుగ నుండిత హిందూదేశాధ్యక్షులగారు లండన్ నుండి ఇట్లు తిరిగివచ్చిరి.— మితవాదులమీద శాస్త్రీగారు జాయంటు కమిటీవారి యెదుట నిట్లు సాక్ష్యమునిచ్చిరి. హిందూదేశ ప్రభుత్వమున బాధ్యత యంత సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టుటాకర్థము. కార్య నిర్వాహక సభలో భారతీయులను యూరపీయులను సమానముగ నుండవలయును. అర్థిక స్వాతంత్ర్యముగూడ నీయవలయును. రాష్ట్ర పరిపాలనములపై హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి కుండు అధికారము చాలవరుగై తగ్గునట్లు కాసింపవలయును. గవర్నరుగారితో అభిప్రాయ భేదము గలుగునపుడు మంత్రిమండలి కార్యనిర్వాహక సభ్యులకుండునట్టి అధికారము నుండవలయును. జీతము లభయులకు నొకేవిధముగ నుండవలయును. ఉభయములను కోశాధికారము సమానముగ నుండవలయునని ఆరడు చాల మెక్కిచెప్పెను. గ్రామపంచాయితీలను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన సూచనలన్నిటిని ఖండించెను. సామాన్యరాష్ట్రీయ సభకు న్యాయాధ్యక్షుల నెన్నుకొనవలయును. కాశ్యతేపు టుత్తరువుల తేయుటకు వారి అధికార నుండవలయును. సూచనలన్నియు అధికారములమునకుండునట్లు చాల అధికార మియ్యవచ్చునని విమర్శించునట్లు ప్రకటించవలసినదని ఆరడు కోరెను. కాన

నానుసరణముగ నంత మాఖ్యముగాని నిబంధనలకు సభలు మాత్రమేను కధికార నుండవలయును ఇండియాకాన్సిలు నెట్టి వేయవలసినదనియు లేకున్నదని యుద్ధోగియును సగము భారతీయులగు నుండవలయుననియు నరడుచెప్పెను.

రామచంద్రరావుగారు శాస్త్రీగారి సాక్ష్యమునే బలపరచిరి. బ్రాహ్మజేతరసాక్ష్యము చెప్పిన నేరములను శాస్త్రీగారు బాగుగ ఖండించిరి. ల్యాండు రెవిన్యూ మార్పులయనని ఆరడు చెప్పెను. ఆర్థికవిషయములను గూర్చి మంచిసామర్థ్యముతో వ్రాయబడిన విజ్ఞానక న్నించెను. విజ్ఞానముకమిటీవారి తిబాగరూకతతో, శాలోచించుచున్నారు. శాస్త్రీగారిసాక్ష్యమునకు సభ్యులు చాల మెచ్చుకొనిరి. ఆసాక్ష్యములను భారతీయులకు మంచివిధము గలుగ గలదని నాతలంపు. హిందూదేశ సేవక సంఘ మెప్పుడు రాజకీయములందు ప్రవేశించదని గోక్షేగారు తనతో చెప్పిరినయు, ఇప్పుడేని రాజకీయములలో ప్రవేశించినదా లేదాయని నిశ్చయము ప్రభువుగారిదిగిరి.

పనివాండ్ల కూలి

బిల్లుల వివరములు

లండన్, ఆగస్టు 21:— పనివాండ్లు పనిచేయవలసిన కాలమునకును, వారికి మాట్టవలసిన కూలికిని సంబంధించిన బిల్లుల వివరములను ప్రకటించిరి. రెండుబిల్లులను శామన్సు సభలో 18 వ తేదీని ప్రవేశ పెట్టిరి. భోజనముచేయుట కిచ్చిన వ్యవధి మిసహాయించి కూలీలు వారములో 48 గంటలకు మించి పని చేయరాదనను నియమము మొదటి బిల్లునందు కలదు. దానికి మించి పనిచేయించినప్పుడు కూలి లదనముగ పనిచేసినట్లుగును. అదనముగ పనిచేసిన దానికి ఇచ్చిన వలసిన కూలి మున్నగు విషయములను శాస్త్రీక మంత్రియోజనాంగ కార్యదర్శియో నిర్ణయించుదురు. అదనముగ పనిచేసినప్పుడు కూలీలకు నియమితకాలములో నియమితకాలకంటె నూటికి 25 శతులకు తక్కువగానుండ కూలి నియమించును. అనియమములను పాటించనివారికి నేరమునకు పరిపాలకుల మించుకండ జరిమి నాచేయుదురు. ఇండ్లలో పనిచేయువారు లకు బిల్లుల రద్దీపదు. కాయకర్మముచేయు నక్కరలేకుండ వ్యాపారము నిమిత్తము తిప్పి గుమాస్తాముగ నియమించు లైనవారి కిది రద్దీపక మానుదు. ఇటువంటిపనులలో వారికిది రద్దీపదును. యుద్ధము వచ్చినప్పుడు బిల్లును రద్దీపకుండ అధికారులు త్రవ్వ చేయవచ్చును.

కూలి యెంత యియ్యవలసియుండునో నిర్ణయించుటకు కమిషనులకు రెండేబిల్లు నకునరించి వీర్పవచ్చును. జీవితమునకంతసాక్ష్య అగుచున్నచో విచారింపి దానినిబట్టి కూలీని నిర్ణయించుదురు. ఆకూలీని సర్వత్ర యిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయుదురు. పని చేయలేని కూలీలకును, వికలాంగులకును అంతకూలి యుట్టును. దానిని కమిషనువారు నిర్ధారణచేయుదురు. కానములకు చేయుటకు వాడు కావలసిన శిఫార్సులు చేయుదురు. ఫిజీయోలో జరిగిన జాతీయపారిశ్రామికసభాఫలితముగ నిశ్చయించియు రెండును బయట జేరెను. యజమానులకును, వర్తకసంఘములకును, తక్కిన సంస్థలకును బిల్లును పంపెదరు. వాడు దీనిని యోచించుదురు. జాతీయపారిశ్రామికసంఘమును నెలకొల్పుటకు విధానమును వారికి తెలుపుదురు. ఆసంఘమును శిశుకాలములో నేర్పరుపవచ్చును. పనికాలమునకు సంబంధించిన బిల్లులంటి దిదివరకు లేదు. గవలపనివాండ్లకే ఇదివరకు కొంత కాలము పనిచేయవలయునని నియమముకలదు. ఇతరులకు లేదు. ఇప్పుడు బిల్లులను నియమము గలుగుచున్నది. పారిశ్రామికసభ వారి జాయంటు కమిటీవారు చేసిన శిఫార్సులను బిల్లు మన్నించుచున్నది. ప్రతివారికిని తినటకు కూడును, కట్టుకట్టు గుడ్డయు నుండవలయును.

ప్రత్తివ్యాపారము.

లండన్, ఆగస్టు 20:— ప్రత్తి యంత్రాలయముల వాటాలను యజమానులు ఎక్కువ ధరల కిత్తులకు విక్రయించుకొనుచున్నారు. ఇప్పుడుతగినంత ప్రత్తి లభించుటలేదు ఆటోటు తీరిపోయినంతవరకు కూలికిగిపోవు నేమా యనియు తక్కినవోట్ల టోటియెక్కువగునేమా యనియు పనివాండ్లు భయపడుచున్నారు.

ఇండియను నావికులు.

లండన్, ఆగస్టు 20:— ఇండియను నావికులలో చాల మంది కిదివరకే నెలపు లియ్యవలసియుండెను. ఆయుద్ధోగులకు నెలపు యిచ్చించవలయునని ట్రెయ్యునట్రికలో నొక విశేషము కుడు ప్రాసెను.

రెయిలు పనివారల కోరికలు

లండన్, ఆగస్టు 20:— రెయిల్వే పనివారల కోరికలను గూర్చి సమాధానము కుదిరెను. ట్రైగరులకు ప్రతిదినమున 15 పిల్లింగులవరకు నిచ్చుటకును, ట్రైగరులకు 11 పిల్లింగుల వరకు నిచ్చుటకును ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి. రెయిల్వేపని వారల కార్యనిర్వాహక సభమునా తీసమాధానపు మరకు నంగీకరింపవలసినదని రెయిలు పనివారలకు కోరెదరు.

డాక్టరీనల్లు కమిషను.

లండన్, ఆగస్టు 20:— ట్రెయ్యునట్రిక యిట్లు వ్రాసుచున్నది:— డాక్టరీనల్లును వదలి పెట్టికచ్చుట యుక్తముగ నున్నదని కమిషనువారు నిర్ణయించిరి. గవర్న మెంటునా రెండు కొక ఆసుల్యుముచేసికో వోద్యముగ నున్నది.

తెనడా

సర్ ఆర్థరు కుర్రీ.

ఓట్లానా, ఆగస్టు 20:— కనాడాదేశపు ట్రైనింగులకు నేనానిగనుండిన సర్ ఆర్థరు కుర్రీగారికి జనరలువదని నెనగిరి. వారిని కనడాకు ఇన స్పెక్టరు జనరలుగ నేర్పరచిరి జనరలువదని నలంకరించినవారిలో వీరు ప్రథములు. ఇదివరకుదేశములో నావదని లేదు.

ప్రాసె

నై లీషియాఫీరి.

వ్యాపిను, ఆగస్టు 19:— నై లీషియానుందలి మిత్ర ముండలి ప్రతినిధు లిట్లు తియ్యవారసంపిరి. ఉత్తరనై లీషియా జాగ్రగులను కట్టుదాము పాడుచేయుచున్నారు. అచటిస్థితి గతుల నరముటకు సభనా లోక మంచాయతి నేర్పరచెదరు.

ఆస్ట్రీయా స్వత్వములు

వ్యాపిను, ఆగస్టు 19:— యూరపున కావల ఆస్ట్రీయా నులకట్టి స్వత్వమును వియు మనోధించిమిత్త మొక సంఘము నెలకొల్పబడెను. లోకపున నవ్వపరిహరములో ఆస్ట్రీయా కుంత వచ్చునో ఆసామును చీనావారివద్ద పుచ్చుకొనవలయునని ఆస్ట్రీయాను వెట్టిక దరఖాస్తువాటిలో మాఖ్యమైనది

పరానుల భావిభాగ్యము

వ్యాపిను, ఆగస్టు 19:— హానానావారాసంఘమునా రిట్లు తెలియజేయుచున్నది:— ప్రాంచి డిపార్టుమెంటులవారి సంతకర్తపు సభలు నిన్నటినుండి ప్రారంభమయ్యెను. యుద్ధములో గలిగిన విజయమును గురించి ఉత్సాహమును తమమున వ్యాసములం దుదాహరించిరి. సమ్మెకట్టులవలన చాలమందికి అల్లునంట్టాకులవలన బాధ గలుగుచున్నయెడల సమ్మెకట్టుటకు నీలలేకుండ చేయవలయును. అంగులకును పరానులకును జీతరక్షణము విషయము టు దంబడిక జరిగెను. అమెరికావారికి పరానులకు నిట్లేజరిగెను. ఇందువలన ప్రాచ్యురక్షణమునకు కలిగిన బలిమిని గురించి తదితరేశ వ్యాసముల తెలిపియుండిరి. టార్డో గారు మహాస వ్యాసముచ్చిరి. ప్రాచ్యుదేశపుభావిస్థితి కుధప్రదముగ నుండునని నమ్మకము గలుగుచున్నది. ఆల్బీనులొరైన పరగకాలయందు నూతన దేశ తలమెత్తిన చిన్నము లగతమయ్యెదరు వారు నుడివిరి. అక్కడ ఆవారమైన ఖనిజసంకదగలను. అక్కడ భూమిచాల సారవంతమైనది. కేయరున్న, టోగోలొనును పరానురాజ్యము క్రిందనుండును. మరాకాలో జర్మనులుకన్నిన రాజకీయాభ్యంతరములు తొలగిపోయెను. పరానులయెగురు తివ్యాపార కుధికమయ్యెను. గతసంవత్సరముకంటె 114,6040 లక్షల ప్రాంతల వ్యాపార మధికమయ్యెను. వర్షపుతేపు స్థితివలన డైర్యమును గొల్పుచున్నది.

సంధిసభ-ఆర్పిద్యూకు జోసెపుగారి కురిపాతన.

వ్యాపిను, ఆగస్టు 19:— కాననసభ సమావేశమై భాని పరిపాలన మెట్లుండవలయుననియు నిర్ణయించు లోకుల తాను పరిపాలన నొసరించుట కంగీకరింపవలసినదని ఆర్పిద్యూకు జోసెపు గారవిన తంత్రీవార్తకు మిక్కియందలివా లేఖియ్యుత్తరము నీయలేదు. కాని బుడాపెస్తునందలి మిక్కియందలి ప్రతినిధుల కిట్లాక తంత్రీవార్త నంపిరి. ఏ ప్రభుత్వమునా రధికారముండునో వారితో యనము ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నడుపుట ఆరక్యకమైనను, కాననసభ ఎన్నుకొనని ప్రభుత్వమును మేయంగీకరింపజాలము.

స్థానికాది వార్తలు

ఆర్జునునాటు శేను:—ఆర్జునునాటు వై. నరసింహ రామకృష్ణ పెద్దెన హరించినందుకు రు. 150 లు జుల్మానా వేయబడినది. జుల్మానా చెల్లించినచో 6 వారములు ఖయదు. వారమురోజులు గడువియ్యవలెనని ముద్దాయి కోరగా గడు వియ్యబడినది.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:—ఈ నెల 24 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలకు కాటాచి పీఠానినున్న మిమన మందిరమున పౌరసభ్యులగునాల్ని స్వామి బ్రహ్మానంద, జంటు నాథంగారి ప్రవచనము చెప్పెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ:—16 తేదీని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ ప్రయోగమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాచిత్తు తీర్మానములలో 'దక్షిణాపి కా ప్రాంతపురపాలక' కాన్ఫరెన్సు, నూతనకర్మవారు యాతీర్మానమునూడ జేర్చుట సమంజసము, అని సుసర్లకీర్తనాను స్పష్టమంగా ప్రాయముచేసారు.

బీదలకు గృహవసతి:—కలకత్తానగరమున బీదలకు సామాన్యసంపాదలకును ఆరోగ్యవంతులకును గృహములకు కట్టించుటకునాల్ని ఆలోచించుట కొక సంఘము నేర్పరుచుటకు ఈ నెల 21-వ తేదీని కలకత్తా కార్పొరేషను వారు తీర్మానించిరి.

ప్రీతురు కేపులు:—మారకములేలు పెచ్చినందున వికేళముల కేగువారి ఆశ్రయమున కేపు పాతలకేక్కల వుచ్చు కొనటలో ఒకరూపాయి నెల 22 పెచ్చులుగా తేక్కమాడ బడునని బి. ఐ. ఎన్. ఎస్. పి. ఓ, కంపెనీలపక్షమున మెకనను మెకెంజీ కంపెనీ (బొంబాయి) వారు ప్రకటించిరి.

శ్రీ కృష్ణమందిరసభ:—చెన్నపురి వెద్దెనామని పేట వరదానా త్రివిధుకే పీఠి 87 వ నెంబరుల గృహము నందు 1919 నెల ఆగస్టు నెల 28 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రం 6 గంటలకు తంజావూరు టి. పి. కృష్ణభాగవతులవారిలన ద్రావీడిమానసంరక్షణ కాలక్షేపము జరుపబడును.

కనకరాజు స్మరణచిహ్నము, తుని:—కలకత్తా కారణమున, ఆంధ్రాంధ్రుల భోజన సడపాడులు జేయుట దుర్లభమగుటచే మా ఎనిమిదవ సంవత్సరపు పండుగలు మా మూలముగా దసరాపండుగలో జరగవు. ఎవ్వరు జరుగు సదియు ముందు తెలియజేయుదును—పాన్నాడ వేంకటరావు, బి. పి. కార్యదర్శి.

కన్యాకుమారి ము:—వాట్సున అనునరసిభాగ్య వాట్సునసరియును భాంసను అనునరసియును కలసి వాట్సునగారి తుమారై సహచారినిరని వాట్సున చెన్నపురి పోలీసువారికి తెలిపెను. వారు కలకత్తా పోలీసు వారికి తెలిసిరి. కలకత్తాలో పోలీసువారు భాంసనును వాట్సునసరిని వారి కో నున్న ఏడేడ బాలికను కట్టుకొని చెరసాలనుం దుంచిరి.

భీషణకట్టరి:—చెన్నపురి దొరతనమునకు భీషణకట్టరిగా ఆర్. పి. గాగ్రామముగారు కలవునండి రాగానే పనిజేసెదరు. ప్రస్తుత మా పనిచూచుచున్న మెకేరీబొంబు గారు సిహ్నునవెల్లిక పిమ్మట గాగ్రామముగారు వచ్చునరకును పి. వై. జీ. కాంబెలుగా రావని చూచెదరు. కాంబెలుగారి స్థానమున వాడ్సునరగారు రివిన్యూపెషను డిపార్టుమెంటు పనిచూచెదరు.

ఎం. ఎ. ఎస్. ప్రాదర్, బి. పి. గారు:—ప్రాదర్గారికి నెలకు 8500 ల చొప్పున ప్రాదరాబాదు వై కామగారు జీతమిచ్చు చున్నారు. ప్రాదర్గారు దొరతనము జేసి దొరకార్యదర్శిగా పనిజేయుచు వైగా వాణిజ్యపరిశ్రామిక గ్రామకర్తలైన జనరలుగారుడ పనిజేయుచున్నాడు. వీరిని మరొకరి కర్మరముల పాటు సంస్థానోత్తరగిగా నుంచుటకు ఇండియా దొరతనము వారి అనుమతివైని వైగామగా రంగీకరించిరి.

సుగుణవిలాససభ- నలనాటకము:—ఈ నెల 24-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విజ్ఞానియా పురమందిరమున సుగుణవిలాస సభ వారు టి. శ్రీ. డి. కృష్ణమూర్తిగారి నలనాటకమును ప్రదర్శించెదరు. ఈ నాటకములకు వచ్చిన సాయము బాలభట (ఇండియాను బాయిస్కోటు అసోసియేషను) సంఘమున కియ్యబడును.

రంగూనులో భూకంఠము:—బాప్టిస్టు కళా కాలాగృహము పూర్తిగా కిరిలయైనది. దానిని మరల కట్టించు కలసికంటేటి నచ్చముకలిగినది. స్త్రీలుకంపెనీవారి భవనమునూడ పెద్దపగులు కనబడుచున్నది. ట్రాంకేంపెనీవారి మందిరమున నొక పెద్దగోడ కూలిపడిగాని ఎవరికిని ఆపాడును కలగలేదు. క్రైస్తవులలో చాలగడలలో పెల్ల లూడిపడినది. క్రైస్తవులలో నొక పెద్దపెద్దము కూలిపోయినది. భీషణకట్టరిని ఇంటి స్తంభమునందు పెద్దబీట తీసినది ముందలలోనూడ భూకంఠములకు గొప్ప అడలుకలిగినది. భూకంఠము కలిగినవెంటనే గొప్పకట్టము కూరినది.

చెన్నపురి మహాదేవసభ:—21-8-19) నా యంత్రాలమున సభామందిరమున మా రావుబహదరు బయ్య సరసింపేకర్మకర్మగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశము జరిగినది. చాలమంది సభ్యులుబిచ్చిరి. రాజప్రతినిధి చెన్నపురికి వచ్చినపుడు సభాసభక్తమును సమర్పించు విషయమునూర్చి ఆలోచించబడినది. వార్షిక నివేదిక ముమోదించబడినది. సభాధికారుల నియోజనము జరిగినది. ఆధ్వర్యము-మా. బి. ఎన్. శర్మగారు. ఉపాధ్యక్షులు-బి. ఎల్. ఎ. ఎ. గోవిందరావు వయ్యారు. రా. బి. కలవల కన్నులు(శ్రీశ్రీ గార్లు కార్యదర్శులు సీ. గోపాలమూసను, కే. పి. వీరరావువార్యులగారు కోకాధికారి-ఎల్. ఎస్. వీరరావువయ్యరుగారు. భర్తకర్తలు-రా. బి. వి. రంగారావి, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు.

శ్రీ వేణుగన లీలావినోద భక్తజన సభ:—ఈ నెల 24-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు టంకకాల పీఠి (మెంటుస్ట్రీటు) యందు వొండ మండలం హైస్కూలుకు ఎదుటి శ్రీశ్రీమందు 185-వ గృహము న బ్రహ్మ కీర్తి తంజావూరు వాగరాజ భాగవతుల కిమ్మలగు కీర్తి మాన్ గుం ద ర రాజభాగవతులు సీతాకళ్యాణమును గూర్చి కాలక్షేప మొనరించెదరు. ఆతేదీ మొదలు ఆగ్టోబరు 11 వ తేదీ వరకు ప్రతి శనివారమున ప్రతి ఆదివారమున రామానుజ కాలక్షేపము లచట వారివలన జరుపబడును. సాధారణముగా శనివారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు కాలక్షేపము లారంభమగును. మొత్తము 14 కాలక్షేపములు.

వంగదేశమున వైద్యులకుని:—యధ్యక్షులకును మండలు దొరకకపోయినను భనము లేకపోయిననూడ గత రెండువత్సరములలోను పని బాగుగా జేరినది. పాతకాలము పెచ్చింపబడి విస్తరింపజేయబడినది. కలకత్తా కాంబెలుపాత కాలయందు నెనక 850 కందివిద్యార్థులు ముక్తమైతావుండెను. ఇప్పుడు 500 మందికి తావుకలదు. ఈ డెక్కా పాతకాలలో నెనక 250 మందికి మాత్రమేతావుండెను. ఇప్పుడు 400 మందికి తావు కలదు. బరద్వాసులో 200 మంది చదువుట కొక పాతకాల ఏర్పరపబడుచున్నది. 1917-18 లో 1775 గురు విద్యార్థులు చదువుచుండిరి. సంవత్సరము 199 మంది కట్టముల ను బడిసిరి. ఒకటి రెండేడలో దొరతనమునారి పాతకాలలో ప్రతిసామున కట్టములను బడిసినవారి సంఖ్య 250 కాగలదు. డెక్కాదియ పాతకాలలో సాయం 500 మంది కట్టములను బడియుండెను. ఇట్లు సాయం 800 మంది సమర్థులకు వైద్యులు లభింపగలరని కోశాధ్వై పర్యవృత్తగారు నడిచిరి.

ఇస్టుయెంజావ్వరము, చికిత్స:—కొంట్రి, మిరియాలు, జీలకర్ర, అలెమధురం, గంటుబారంకి, తావినుపత్రి, నన్న రాష్ట్రం, నన్నలవంగకట్ట వైదినులు ఒక్కొక్కటి కాలు రూపాయయెత్తు, మార్గముచేసి, పట్నంకడి, అనగా 48 అలసలు నీళ్లలోకలపి, నాలుగవభాగము వరకు వచ్చేలాగు కాచి కొంచెంవర్షపంచవారతో రెండుమోతాదులుగా యివ్వ కలయును తక్కువ గంటకప్పు మరియేదిన్ని జ్వరంపోయెవరకు యివ్వకూడదు కనుకం రోజునకు రెండుపర్యాయము వుదయం సాయంత్రములు యివ్వవలయును. జ్వరము కర్షణమొదల రి పర్యాయములుకూడా యివ్వవలయును. అని యొకడ్రావాయుచున్నాడు.

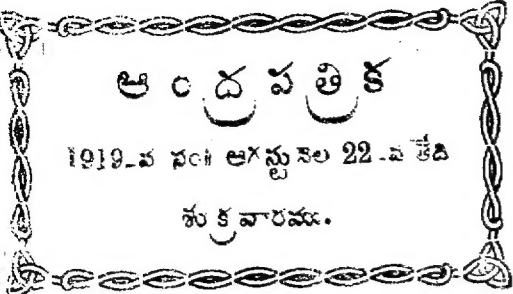
సుబ్రహ్మణ్యస్వామి గుడిని పడగొట్టుట.

వటస్వత్తుముల నరికివేయుట.
ఎగ్నూరు పోరుల విజ్ఞప్తి.
స్వతంత్రతెగ దక్షిణపురపుటన రైలుబాటకు సమీపమున నున్న కుబ్రహ్మణ్యస్వామి గుడిని పడగొట్టుటకును దాని సమీపమునం దున్న కటకృత్తుముల నరికి వేయుటకును రైల్వే వారాలోనించుచున్నారని తెలిసి తమకు సమ్మతిని తెలుపుచు ఎగ్నూరు పోరులు చెన్నపురి కలక్టరుగారి కోకవిజ్ఞప్తి నంపి దాని ప్రతిని దక్షిణ యిండియా రైల్వేకంపెనీ ఏజెంటుకు నూడ పంపిరి. అందు వారిట్లు వివరించిరి.
ఈ చిన్న దేవాలయమును ఈ విధాల కటకృత్తుముల బహుపాగించినము. ఎన్ని పురుషాంతరములనుండి భక్తులీ విగ్రహమును ఈ వృత్తుము వారానించుచున్నాలో యాశంకమునా రెగగనే ఎరుగదు. ఈ చెట్టుకింద నున్న పుట్టలోనున్న నాగుచయ్యకు నాగులదవతివాడు గొప్ప యుత్సవము సృతి సాజువను జరుగును. అది గాక ప్రతి పండుగకును దేవాలయమునం దర్పనాడికములు జరుగును
ఇప్పుడు రైల్వేవారు వీరిని రూపమాన దలచిరి తెలిసి తిరకాలమునండి మేము చాల భక్తితో వారానించుచుండుటచే మా కీవార్త కర్తకకోరముగ నున్నది. కాన మీరు రైల్వే వారికి వ్రాసి ఈ పుట్టన్నమును మూసింప గోరెదము. రైల్వే వారు జేయవలసిన పనులను చెరువుకు ఉత్తరమున చేసినచో వీరిని నిర్మూలించవలసినపనియే లేదు." ఈ విజ్ఞప్తి 18-వ డివిజను మ్యూనిసిపలు కమిషనరు మా రావుబహదరు టి. రంగారావిగారి ద్వారా పంపబడినది.

వంగదేశ పత్రికలు.

1917-18 వ సంవత్సరములో నెట్లు నిర్వహించబడినో ఆవృత్తాంతములను ఆ ప్రభుత్వము వారికి నివేదికలో తెలియబరచిరి. యధ్యక్షులకు దక్షిణపురపుటనానిన వైఖరి చాల సంకృష్టికరము. 1914-వ సంవత్సరపు ఆర్థికవ్యవస్థనుండి ఎక్కువని శిక్షింపలేదు. కొన్ని ప్రతికలకు పెచ్చరిక తెలుపబడినది. అంతరంగిక రాజకీయ విషయములలో తప్పు కక్కిన విషయములలో మహమ్మదీయ పులికలు చాల కొంతమును వహించినవి. 82 ముద్రాలయములకు భరావత్తు కోరబడినది. 12 వార్తాపత్రికలకర్త భరావత్తు కోరబడినది. పులికలలో 8 భరావత్తు చెల్లించినవి. రెండు నాగి పోయినవి. నివేదిక వత్సరములో చాల విశేషము గ క ప్రతికలలో చర్చించబడినది మోముములు సమస్య. ఇండియా మంత్రి ప్రకటనమునూడ చాలకర్పించబడినది చాలవిశేషముగ మార్పులు కాలయునని జేకభానుపత్రిక లన్నియు గోరెనవి. అంగ్లో ఇండియనుపత్రికలు చాలకోపమును గలిగించినవి. యధ్యక్ష విరాళములందును, సైనికుల జేర్చుటయందును, జేకర్తుకబలము నాయత్త పరమటయందును పులికలుచాల విశేషముగ వహించినవి. ఈ రాష్ట్రముం దరాజకోద్యమ మెంతవిశేషముగనన్నదో వాటికి తెలియదో లేక తెలిసినట్లు ముజేయదో బోధకడదన్నది. అందువలననే దాని నణచి వేయుట కొనసరింపబడినయత్తులకు వారు సమ్మతించలేదు. జేకర్తుక కాననము ప్రమము వినియోగించబడలేదనియు దానిని పెట్టనే కర్డుచేయవలయుననియు కోరబడినది. నిర్బంధములను కోర్టులలో విచారణచేయవలయులను ఎంతయోనిమర్మచేయబడినది. నిర్బంధము లొందినబాధ చాలవిశేషముగ పెంచివ్రాసుబడినది. బీసెంటుగారిని నిర్బంధించుటకుల ప్రజలకు చాలకోపము గలిగినది. మహమ్మదీయు లాసోదరులను విడవవలసినవని చాలవిశేషముగా వాఢించ బడినది. ఆరాజకమును, రాజప్రోవామును ఎంతవరకున్నదో కనుగొనుటకు ఒకపంచాయతీ నియమింపబడునని దొరతనమువారు తెలిపినందులకు క్షణములో కొంత సంతోషము గలిగింది గాని ఇకముందు వీరివలన ఎంత బాధగలుగనోయిన భయమునూడ నుండెను.

అన్నాదాబాదు విచారణము:—నాడియారు రెయిలు శే నులో 20 వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడినది. 9 వ ముద్దాయి కారి దాను తెచ్చావారికి సంవత్సరముల కరికెకట్ట విధింపబడినది. మోతీలాలు హిరలాలు, కారిదాను కాశీగారులు నేరము నొప్పుకొనుటచే విడుదలబడిరి. సాక్షులలో కొండభూటా, లాలా పుల, శంకరమానీలాలు, పురుషోత్తం, ఈశ్వరభాషి, అమీను చందు, బాడీ, నాకోటము భేషచందుగారులు నాడియారు రె వీడెంటు మేజిస్ట్రేటు విచారణార్థ మంపబడిరి.

25-వ మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభ

సుక్రసిద్ధకట్టణమగు తిరుమనావల్లిగరమున, మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభ గా రామనాథపురపు రాజగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగుచున్నది. అధ్యక్షులు వాసికెక్కిన జమిందారులు. వీని ఆదేశనాకరణల తరగతిలో జేర్చి వీరి లేరు. బాధ్యతలేనివా రని, వీరి నెవరును పిలువ నాహసింకరు. వీరు బ్రాహ్మణేతరు లగుటచే, దురభిమానపూరితు లని జప్తును వర్తమానా రయినను కలుపజాలరు. అధ్యక్షిపీఠమునుండి, రామనాథ రాజగారిచ్చిన యుక్తన్యాసము ప్రజల మనోభావములను ప్రతిఫలించ జేయుచున్నది. దేశములో నున్న రెక్కాన మాక్రమించుచున్న రామనాథ రాజగారు ప్రజాశయముల కిటుల చేయూత నొసగుటచే జాతీయోద్యమమున కుత్తేజము కలుగుననుటకు సందియ ముండదు. అధ్యక్షులు వంజాబు వ్యవహారములనే ప్రథమమున పివరించిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములకన్న గూడ, వంజాబు వ్యవహారములే ప్రజలదృష్టి సధికముగ నాకర్షించుచున్నవి. ముందు రాజున్న లాభములకొరకు, ప్రస్తుత దృక్పథిని దేశము మరువజాలదు. జర్మను ద్రవ్యము వంజాబుదేశము తేరనని, బిసెంటుగారు ఇంగ్లండులో జెప్పిన వాక్యములకు, అధ్యక్షులు ప్రబలముగ నసమ్మతిని తెలిపిరి. ఆ మెయొద్ద సామ్యభార ముండి యున్నచో, హిందూదేశము నుండి వెడలక మునుపే ఆమె ఆధికారులకు తెలిపి యుండవలసినది. అటుల కాపివని యెడల, కత్తికాపలేఖరి కొకరి కిట్టి విషయములను తెలిపి యుండుట మిగుల ససభ్యమని, అధ్యక్షులు స్పష్టపరచిరి.

వంజాబునుండినున్న రామనాథరాజగారు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును అసందిగ్ధముగ వెలిబుచ్చిరి. సర్ కేంకరకనాయకు, సర్ రవీంద్రనాథ తాకూరు వంటి మహామహులు అసమ్మతి సూచకముగ, నొకరు తమ కదవికి రాజీనామా నొసగుటయు, మరి యొకరు తమ బిరుదమును విసర్జించుటయు జూడ, వంజాబులో నవలంబించబడిన చర్యలు మిగుల కఠినముగ నున్నవని తలచవలెనని, అధ్యక్షులు నడిపిరి. మాన్వలు కొద్దును సాపేక్షవలసిన యగత్యము గలిగెనాయని, అధ్యక్షులు ప్రశ్నించుచున్నారు. దేశప్రముఖు లెల్లరును, అట్టి యవసరము గలగలేదని యభిప్రాయపడిరి. ఓడ్యాయగారి కరిపాలనము గూర్చి బహిరంగ విచారణ జరిగినగాని, న్యాయము గలగదని రామనాథరాజగారు నొక్క వక్కాణించిరి. వంజాబు దేశస్థితి చక్కబడిన గాని, రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రజలను సంతృప్తి గొలువవు. ప్రజలలో బిటీషు న్యాయముపై విశ్వాసమును పునరుద్ధరింప జేయుట ముఖ్యవసరమని, అధ్యక్షులు గోనుచున్నారు. సంధిసాఫల్యముతో, రాజకీయ నిర్బంధితులందరకు క్షమాపణ యొసగబడవలసి, యోహింపబడెను. కాని, అది చేకూరలేదు. ఇకనయినను, నిర్బంధితులను క్షమించి విడిచి, తక్షణమే కాలెటుశాసనమును ప్రతిపా

శాసనమును రద్దుకరువ మని, అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువానికి హిత మొసగుచున్నారు. అధ్యక్షుల హితమును ప్రభుత్వము వా రనుసరించుట, శ్రేయస్కరము.

వీటికి దోడుగ, ఆర్థికదృక్పథి, విషజ్వరన్యాసము, స్కూలు పై నలు కరీకువిధానము, మహమ్మదీయల అసంతృప్తి, మొదలగు విషయములనేకములు అశాంతిని ప్రజ్వలింపజేయుచున్నవి. తుట్టుతుదకు, రాజ్యాంగ సంస్కరణ మిలగూర్చి ముచ్చటించుచు, రామనాథ రాజగారు స్వకరిపాలనము హిందూదేశమునకు నూతనము గాదని చాచితకదృష్టాంతముల గనుబడిచిరి. పిమ్మట సంస్కరణపు చట్టమును విమర్శించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము తిన్నగ కొని పాగనేరదని వీరు వ్యక్తపరచిరి. మాంటుఫర్డు విధానమునకు ప్రత్యామ్నాయ విధానమును, రాజగారు సూచించుచు, విల్లింగ్డను ప్రభువు గారు బొంబాయి రాష్ట్రపాలకులుగ నున్నపుడు తయారుజేసిన సంస్కరణ విధానమును ప్రాతిపదికగ తీసికొనవచ్చునని నుడిపిరి. ఈ విధానము, ప్రాతకాంగ్రెసు విధానము బోలియున్నది. ప్రజలకిది స్వకరిపాలనాధికార మొసగుచు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వావశ్యకతను తొలగించుచున్నది. శేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్కరణ మవసరమని, అధ్యక్షులు స్పష్టపరచిరి. సంస్కరణముల చట్టపు సూచనలు కాంగ్రెసు తీర్మానముల కనుగుణ్యముగ మాటని యెడల, నయ్యవి ప్రజలను సంతృప్తిపరుపజాలవని వీరు సూచించుచున్నారు. సాంఘికప్రాతినిధ్యముగూర్చి రామనాథరాజగారి యభిప్రాయ మితిరుగమున నెల్లరచే గమనింపబడగలియున్నది.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యావశ్యకతను నిరూపించిన సర్ అలెగ్జాండరు కార్న్వాలి, కీర్తిశేఖులగు గిల్మెను గార్లు, మింటో మార్లే సంస్కరణములు ప్రచురింపబడినపుడు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముద్బవదాయక మని తేలుచుచిరి. ఇటీవల మదరాసు శాసన నిర్మాణసభకు జరిగిన ఎన్నికలు, ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేనిది బ్రాహ్మణేతరులు సభ్యత్వము సంపాదించ లేరను భీతిని మొదలంట తొలగించుచున్నవని, అధ్యక్షులు కలికిరి. అయినను, బ్రాహ్మణప్రతికూలో ద్యమాభిమానులను శాంతిపరుచుటకు ప్రతిమండలమునందు శాసనసభలో బ్రాహ్మణేతరుల కొక్కొక స్థానమును ప్రత్యేకించి యుంచవచ్చునని, వీరు తలచుచున్నారు. అధ్యక్షుకోపన్యాసము, భావగర్భితమై తన రారుచున్నది. సుక్రసిద్ధులగు జమిందారులలో నొకరగు రామనాథరాజగారు సూతనాశయముల వట్లవత్సంతాభిమానము గనుబడిచుట, కాలస్వభావమునకు నిదర్శనము. భవిష్యులగు భూస్వాములు సంస్కరణముల కభిముఖులు గారని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. వీరియూహ సరి కాదని, రామనాథపుర రాజగారి యుక్తన్యాసము తెలుపకయే తెలియుచున్నది. కొరమాలిన జాతివిభేదములపై, రాజకీయోద్యమముల నాధారపరుచక, అన్ని వర్ణముల వారును దేశాభ్యుదయము నిమిత్తమై కృషి సలుపుచో, గమ్యస్థానమును సుకరముగ జేరగలరనుటకు సందియము లేదు.

విశాఖపట్టణపు సెటిల్మెంటు

విశాఖపట్టణమండలపు పాలకొండ సర్వే సిద్ధి గోల్లాండ తాలూకాల రీ సెటిల్మెంటుకు, జె. టి. గ్విన్ను ఐ. సి. యస్. గారు నియమింపబడి, తమనివేదిక నిడివరకు తయారుజేసిరి. విశాఖపట్టణమండలమున, ఈ మూడు తాలూకాలే, గవర్నమెంటు తాలూకాలయి యున్నవి. మిగిలినవన్నియు జమిందారి తాలూకాలు. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు, ఈ తాలూకాలలోని ప్రజలు ఆర్థిక విషయములం దభివృద్ధి జెందుచున్నారని యభిప్రాయపడిరి. వేర్వేరు రకముల పంటలు పండుచున్నవని, వీరు సూచించిరి. అయినను సర్వేసిద్ధి తాలూకాలో సముద్రపు భాగములంకు భూములు ఫలవంతము గావనియు, మురుగునీరు పోవుటకు తగిన వనరులు లేవనియు, వర్షము కురిసినపుడు వివరీకముగ కుంసి వెల్లువ పారుననియు, లేనపుడు కాలువలలో నీరే యుండవనియు, ఒక్కఫసలీలో వల్లపుసిస్సులో 100-కి 63 వంతుం రెమిషను లీయవలసినచే వనియు, వీరి రంగీకరించుచున్నారు. గోల్లాండ తాలూకాలో వల్లపుభూములు వర్షాధారముగ చెరువులపై నాధారపడి యుండునని, వీరు తెలిపిరి. గోల్లాండ తాలూకాలో, పెంకుటిండ్లుగాని, ముంచిదేనాలయములు గాని కాన్పింపవనియు, ప్రజలు చాల వెనుకబడియున్నారనియు, వీరు వ్రాసిరి. తాలూకాల స్థితియం దంతగ నభివృద్ధి గన్నట్లును. అయినను, సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు 100-కి 18కి వంతున వన్నులను హెచ్చింప మని తమ నివేదికమున శిఫార్సు జేసిరి. మండలపు కలెక్టరుగారు 100-కి 25 వంతున వృద్ధిజేయమని కోరిరి.

రయితుల స్థితి వినుకటి సెటిలుమెంటుకన్న బాగుపడినదనుటకు, సాగయ్యడి భూమి పస్తరింపబడుటయు, ధాన్యములకు ధం బెరుగుటయు, రాకపోకల సౌకర్యము లేర్పడుటయు, భూమినిలవ వెరుగుటయు, కారణములని సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారు తెలుపుచున్నారు. కాని, రయితుల కవసరముగ ప్రతివస్తువునకును ధర లెబ్బుల బెరుగుచున్నచో, పశువులమేత గుడ్డలు కట్టెలు మొదలగునవి లభింపక, రయితు లెబ్బుల కష్టపడుచున్నారో, యుద్ధపరిస్థితుల మూలమున రయితులెట్టి దుస్థితికి పాల్పడిరో, యీ తాలూకా ప్రజలు జీవనము జరుగక అన్యరాష్ట్రముల కెటుల వలస పోయిరో, మొదలగు విషయములను సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు గారంతగ సరకు గొనినటుల తోచదు. సంగ్రామపరిస్థితులు ముమ్మందు నిలిచి యుండవని వీరి భిప్రాయపడి యుండవచ్చును. సంగ్రామ పరిస్థితులవలన నేర్పడిన దుర్భరముగు నార్థికస్థితి యంతో చక్కబడనటుల గాన్పించదు. జీవితావసర పదార్థముల ధర లింకిను పెరుగవచ్చును. ఇట్టి సమయమున, భూమివన్నులను హెచ్చుజేయుటచే, ప్రజలు కష్టములకు పాలయ్యెదరని, మూహింపవచ్చును. రివిన్యూబోర్డువారు గ్విన్నుగారి సూచనల నామోదించిరి. ఈవత్సరము ఏప్రిలునెల 5-వ తేదిన జరిగిన మదరాసు శాసననిర్మాణసభలో, గా. బి. వెంకటపతిరాజగారు, ఆర్థికస్థితిని తిరిగి పరిచారింపవలెననియు, క్రొత్తరేటులను తగ్గించవలయు ననియు కోరిరి. తగిన పరిశీలన గావించబడునని, ప్రభుత్వమువారు తెలుపుటచే, వెంకటపతిరాజగారు తమ తీర్మానము నువసంహరించికొనిరి. తుదకు, ప్రభుత్వమువారును సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగారి సూచనలతో నేకీభవించిరి. ప్రజల ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు అధికారులును అసధికారులును

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Hours and Wages. Text of the Bills.

First Fruits of National Conference.

LONDON, August 21. The text is issued of the Bill for regulating the hours of employment, also the text of the minimum rates of Wage Commission Bill. Both were introduced in the House of Commons on the 18th instant. The former Bill provides that the number of working hours, exclusive of intervals for meals in any week, shall not exceed forty eight. The power to vary the normal hours of labour is given to the Home Secretary, or the Minister of Labour, where recommended by the Joint Industrial Council, Conciliation Board, or the Trade Board, or when an agreement has been reached between organisations of employers and workers. Any hours worked in excess of the statutory working week shall be regarded as overtime. The decision as regards the amount overtime and conditions under which it may be worked, rests with the Home Secretary or the Minister of Labour. Payment for overtime shall in no case be less than 25 per cent, in excess of the normal rate. The penalty for contravention will be a fine, the maximum of which will be £10 for each offence. The measure does not apply to domestic and outdoor servants, except in connection with trade for purposes of gain to persons holding responsible positions of supervision or management, to persons employed in a confidential capacity usually employed in manual labour to any master seaman or apprentice of a sea-going ship to persons whose employment is regulated by the Coal Mines Act, to any person employed in agriculture, horticulture or forestry. His Majesty's Council may in the event of war, or imminent national danger, suspend the operation of the provisions.

The latter Bill authorises the appointment of commissioners for purpose of enquiring into and deciding upon rates of wages, having regard to the cost of living in various districts and methods of bringing such rates into operation, also of enquiring into the grant of exemptions from rates fixed in case of infirm and incapable workers and in exceptional cases, and making recommendations as a view to legislation.

Both Bills are the first fruits of the National Industrial Conference opened in February last. They will be circulated by the recess to the employers, Trade Unions and organisations, together with the scheme for the formation of a National Industrial Council, which, it is hoped, will be established in autumn. The Hours Bill is regarded as amounting to a revolution in industrial life, being the first legislative attempt in the history of men other than the miners. It agrees in every detail with the recommendations of the Joint Committee of the Industrial Conference except as regards agriculture, which the Trade Unionists wished to be included in the preamble to the Bill. It is recognised that all persons are entitled to an adequate living wage. Like the Hours Bill, carried out on points contained in the Paris Labour Charter.

The Dardanelles Commission

LONDON, August 20. The 'Times' states that the Dardanelles Commission finds the evacuation justified, and expresses surprise at Government's attitude.

Indian Marine

Home Leave for Officers.

LONDON, August 20. A correspondent of the 'Times' appeals for home leave for officers of the Indian Marine, which is largely overdue in many cases.

T cotton Trade.

Transfer of Mills.

LONDON, August 20. The representatives of the Operative Cotton Spinners Amalgamation and Cardroom Amalgamation are conferring and discussing the extraordinary number of transfers of cotton at big prices. The operatives are alarmed lest transfer should seriously affect future wages when world shortage in the cotton trade is satisfied and therefore manufacturers must face intensified competition elsewhere.

Brit and Persia.

The Shah's Visit. Journey to the Caspian.

LONDON, August 20. Reuter learns that British military and naval authorities are offering the Shah every facility to ensure his comfort and safety on his journey across the Caspian and the Caucasus. A ship will be placed at his disposal for journey from Batoum to Constantinople, and another warship for further journey if desired. The present arrangement includes a journey to the Caspian and October travelling "incognito" arriving in England at end of October. His entourage will be small including no ladies.

on.

LONDON, August 20. Saint Raphael (var) large British seaplane, which will carry on India service, arrived here on August 18th and after left for Egypt; whence they will continue their journey to India.

Railwaymen's Demands.

Settlement Reached.

LONDON, August 20. Settlement has been reached in regard to the railwaymen's demands. The government has made an amended offer giving a maximum wage of fifteen shillings daily to drivers and eleven shillings to firemen including war bonuses. The railwaymen's executive will recommend acceptance.

Indian Reform Bill.

Mr. Stephen's Evidence before Joint Committee.

Advocates India's Government on Indian Lines.

LONDON, August 20. The former Calcutta Judge, Mr. Stephen, giving evidence at to-day's sitting of the Joint Committee, said he was of opinion that, when the Indian community as a whole was organised politically, it would be on caste lines. He did not think that Indians would get caste from their minds. He strongly advocated the development of India's Government on Indian lines. It would be an irreparable mistake to adopt the idea, in connection with the present bill, that what suited England would suit India.

Replying to Lord Sinha, Mr. Stephen said he did not think that the scheme in the Bill would work as it was expected to.

Continuing Mr. Stephen dwelt on the Indian strong disposition to copy instead of originating anything. There was an overwhelming amount of political talk in India, but not very much of political thought. He said he would like to see Indians produce a scheme for Government of India which would be distinctively Indian. He would try Indians in every position possible, even if they were unfitted, with the object of testing their capacity. He would make an Indian Secretary of State. He anticipated unsatisfactory effects, if the present bill were adopted.

Committee Adjourned.

The afternoon proceedings being terminated the committee adjourned.

America

League of Nations Draft.

President Wilson Rewrites.

LONDON, August 19. WASHINGTON:—President Wilson, in opening the conference with the Senate Foreign Relations Committee, said he rewrote his draft of the League of Nations in the light of paper by General Smuts who "seemed to have done some very clear thinking particularly as regards what was to be done to pieces of dismembered empire." Replying to a number of questions, President Wilson said that, in the event of the League considering that application of force against some power was necessary, the United States were not under any legal obligation to participate, but were under a compelling moral obligation. The League would prevent Japan from assuming any complete sovereignty over Shantung. Asked whether he thought Japan could be depended upon to carry out the promise in good faith, the President replied that he had every confidence that she would.

America's Captured Airmen Released.

Pursuit of Bandits.

LONDON, August 20. MARFA (TEXAS):—The captured airmen have recrossed the border safely. The ransom has been paid. The United States Cavalry have entered Mexico in pursuit of the bandits.

Canada's First General

Sir Arthur Currie Promoted.

LONDON, August 20. OTTAWA:—Sir Arthur Currie, commanding the Canadian troops, has been promoted to the rank of full General and appointed Inspector General for Canada. He is the first and the only General Canada has up to the present possessed.

Russia

The Silesian Trouble.

Due to Spartacist Agitators. Martial Law Proclaimed.

LONDON, August 19. BERLIN:—The State Commissioner of Upper Silesia has issued a proclamation declaring the Independents and Spartacists to be persons in Polish pay who have been disturbing the peace for months, and whose efforts have resulted in a strike, culminating in armed revolt and plundering on the 17th and 18th instant. Martial Law is, therefore, proclaimed. The right to strike is suspended and resumption of work is ordered.

Russian N. W. Government.

LONDON, August 20. Brigadier-general F. G. March of Indian army is stated to be responsible for the formation of the newly established Russian North-Western Government.

France

German Coal For France.

First Deliveries from the Ruhr.

LONDON, August 20. BERLIN:—Coal deliveries to France from the Ruhr region have begun, and exceeded a million tons in the first month.

Austria

Austrian Food Problem.

Mr. Hoover in Vienna.

LONDON, August 20. VIENNA:—Mr. Hoover has arrived to confer with the American Food Commission.

Hungary

West Hungary.

Union With German-Austria Desired

LONDON, August 20. VIENNA:—A meeting of the representatives of 231 communes of West Hungary passed a resolution in favour of union with German-Austria. The Magyar authorities endeavoured to suppress the meeting, and this resulted in sanguinary collisions between the gendarmes and the German population.

Mesopotamia

Future of Mesopotamia.

Question in the Commons.

LONDON, August 18. In the House of Commons, replying to Sir J. D. Rees, Mr. Montagu stated that the decision of the Peace Conference with regard to Mesopotamia was postponed until the future of the entire regions constituting the former Turkish Empire could be determined.

Turkey

The Shah at Constantinople.

LONDON, August 20. PARIS:—A message from Constantinople, dated August 18th, states that the Shah of Persia has arrived on board a British cruiser and that he will interview the Sultan to-morrow.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent)

By Wire.

Bombay

A suicide.

BOMBAY, August 21. Mr. Arthur Hemmingway, aged 39, chief Engineer on board the s.s. "Panayotis," now lying in the docks, was found hanging dead by the neck in the funnel on board the ship last night. In the course of the evidence at the Coroner's enquiry to-day, it was stated that the deceased had recently a quarrel with Mr. K. A. Jenkins, Second Engineer. The jury returned a verdict of death from strangulation, deceased having hanged himself by the neck.

Prize Court.

BOMBAY, August 21. A prize court presided over by Mr. Justice Martin is engaged in hearing the case in which the Secretary of State has applied for the condemnation of the "Rheinfels," a former Hansa line boat. The ship was captured on the 7th August, 1914, near Bombay. On the 12th August, a motion was issued and was served on the parties concerned on the 14th August. Application was made for the condemnation of the ship and order was made after service of that motion. The hearing of the case is in progress.

Simla

Imperial Legislative Council.

Oath of Allegiance.

SIMLA, August 21. At the first meeting of the Imperial Legislative Council to be held on the 3rd September the following members will take oath of allegiance:—Sir William Morris, Messrs. F. C. Ross, H. MacPherson, W. A. Hertz, N. F. Paton, W. E. Crum, L. C. Porter, E. M. Cook, E. Burden, N. E. Marjoribank, E. J. Montford, Pandit Mandan Mohan Malaviya, Rai Sahib Nathmal, Khan Bahadur E. H. Haroon, Jaffer Muhammed Ismail Khan.

Sir William Vincent will lay a statement on table showing the lists of magazines and journals proscribed from registered libraries by the Government.

On the motion of Sir William Vincent the Poisons Bill will be considered and passed. He will also introduce the Calcutta High Court Jurisdiction Bill, Indian Naturalisation Amendment Bill and Charitable and Religious Trusts Control Bill.

Sir George Lowndes will introduce the repealing and amending Bill.

Mr. Shafi will introduce Sea Customs Act Amendment Bill and also Provident Fund Act Amendments Bill. He will also introduce the census Bill.

Mr. Howard will introduce the Indian Coinage Act Amendment Bill and Mr. Mant will introduce the Land Acquisition Act Amendment Bill.

Frontier Situation.

SIMLA, August 20. A Press Communique says.—The Afghan troops commenced to withdraw from the Dakka front to Jalalabad and all enemy Laabkars in Khost have dispersed. Some inter-tribal fighting has occurred in Bajaur. Other wise all is quiet north of Kurram. A small force of Miranshah, carried out further punitive measures against the villages southeast of Miranshah on the 17th. A column from Idak also punished Wazir villages in neighbourhood of Baro Kbel. The latter column met slight opposition but suffered no casualties. A post on the border northwest of Dara Ghazi reported to have been looted by a large gang. Our Zhob column reached Fort Sandeman.

Calcutta

Press in Bengal.
A Year's Review.

CALCUTTA, August 20.

The report on the administration of Bengal for 1917-18 contains the following regarding the Bengal Press:—The attitude of the Indian Press in regard to war was, on the whole, satisfactory. No prosecution was instituted under the Indian Naval and Military (Emergency) Ordinance, 1914, as such indiscretions as came to the notice were dealt with by warnings from the Press Censor. Except in the matter of internal politics, the Mahomedan press exhibited a more restrained tone than in the previous years. Four leaflets were declared forfeited, and security was demanded from thirty-two presses and twelve newspapers under the Indian Press Act. Eight of the papers furnished security, two ceased publication in consequence of the demand. The main topic of discussion during the year was the question of Home Rule, particularly after the pronouncement of the Secretary of State overshadowing the early introduction of constitutional reforms. There was practical unanimity in the vernacular press, including the Moslem section, in the demand for substantial changes, and the attitude of the Anglo-Indian papers aroused considerable bitterness. Much interest was displayed in the war, recruitment of Bengali soldiers and the Indian branch of the Indian Defence Force. The Indian Press was either unable or unwilling to recognize the existence of organized revolutionary crime in the Presidency, and, in consequence, they failed to appreciate the necessity of the measures taken to contain it. The administration of the Defence of India Act was adversely criticised and its repeal was strongly urged. Much capital was made out of the refusal of the Government to bring the detenus to trial before regular courts, and highly coloured accounts were published of the hardships to which they were subjected. The internment of Mrs. Besant aroused much indignation. Criticisms of Mahomedan action of the press were directed particularly to the case of the Ali brothers, for whose release repeated demands were made. The Government of India's decision to appoint a Committee to inquire into conditions and anarchy in India was received with qualified satisfaction, and with considerable apprehension that this was merely a preliminary to a more repressive legislation.

Ahmedabad

Ahmedabad Tribunal.

AHMEDABAD, August 20.

The second Special Tribunal delivered judgment to-day in the Nadad default case. Accused No. 9, Kalidas Basha, was found guilty under Sections 126 of the Indian Railways Act and 149 of the Indian Penal Code, and sentenced to 7 years' rigorous imprisonment. The approvers Motilal Hirani and Kalidas Keshi, were discharged. Witnesses Shankar, Bhulu, Lalla, Fa'u, Shankar, Chundal, Purbottom, Ishwarbhai, Amin Chand, Dajhand Narotam Khemchand were sent down to the Resident Magistrate, Nadad, under Section 476 of the Criminal Procedure Code for trial for perjury.

United Provinces

Moslems and Turkey.

LUCKNOW, August 21.

An emergency meeting of the Council of the All-India Moslem League was held on the 19th instant, and it was resolved to cable the following message to the Prime Minister, the Secretary of State for India, the Hon'ble Mr. Yakub Hassan and His Highness the Aga Khan:—"The Moslems greatly alarmed at the reported approval by the British Government to internationalisation of Constantinople and the cession of Thrace to Greece. The All-India Moslem League strongly urges the British Government to desist from the policy which must create resentment, bitterness and discontent throughout the Moslem world, no settlement other than that repeatedly pressed being acceptable to Indian Mussulmans."

Burma

Rangoon Development Trust Bill,
Referred to Select Committee.

RANGOON, August 21.

The Burma Legislative Council today referred the Rangoon Development Trust Bill to a select committee. Mr. Morgan Webb, Chief Secretary, who introduced the Bill dealt with the various criticisms on its provisions and promised consideration by the committee of the claim that estate should revert to the municipality eventually. Other criticisms were the absence of appeal to law Court from tribunal and the prospect of interference with the old agreements relating to property.

Rangoon 'Times' Criticism on Frontier Expedition.

RANGOON, August 21.

Replying to criticism in the Rangoon 'Times' that officers on the frontier expeditions had not benefitted by the recent concessions so much as men as Sir Henry Keary stated:—"This is misleading as during the recent Burma Assam operations measures were taken to avoid causing hardship or loss to officers by appointing them to the Burma Military Police thus increasing their pay also by issue of special allowances of Rs. 7-8-0 to Rs. 10-0-0 daily to cover additional messing expenses and allowing them to pay excellent rations from S. and T. Corps."

Mysore

A Presentation Function.

BANGALORE, August 21.

Colonel Ryder, Surveyor General of India, who is on a visit here, presented medals and certificates to three surveyors who had done active service. The interesting function took place in the office of the 8th Party of the Survey of India, Southern Circle and all the members of the Department in Bangalore were present including Colonel Coldstream and Major Thulier. In his speech

Colonel Ryder said:—"We have met here to do honour to the Salonica Survey Detachment, who have brought great credit to the Department by the work well done under very trying circumstances. They have the unique distinction of being the first Survey of Indian Party to work in Europe. We have supplied survey parties as well for Mesopotamia, West, South and East Persia and East Africa. This could only have been done by ready volunteering from amongst the surveyors and draftsmen and several have lost their lives, and on this occasion, I should like to do honour first to Surveyor Ram Charan and Khulashah, who died in active service, but I wish to mention the excellent work of Captain Simons, who had charge of the detachment, and I knew when I heard that Captain Simons was going out in charge that work would be well done and two surveyors, Ghulam Rasul Khan and Munsib Abdul Azim, who won the Indian Distinguished Service Medal under circumstances which I will relate, for the production of the map beyond the line. Details were laid down from an aeroplane. The surveyors had to start out early often before dawn, to take up suitable positions. Every cover had to be taken advantage of and each map was supplied with a foot high, to make him work lying down. Great tact and judgment had to be shown in selecting the position. Surveyors, Ghulam Rasul and Abdul Azim were on several occasions seen and heavily shelled. The former on one occasion only escaped being torn to bits by tripping over some wire and falling flat, remaining in that position till he could safely crawl back to the trenches. Both surveyors, while working in this area, were continuously under heavy shell fire. Great credit is due to them for the manner in which they carried out their work. Ganpat Sayaji deserves special mention for the survey of the main road in the Strumitza Valley. During the retreat it was discovered that the road from Cestovo to Strumitza, a distance of about 30. kilos, as then on existing maps, was totally wrong. This necessitated a new survey of the road in the centre side. This he completed in 10 days. It would not be out of place to add a word of praise about Surveyor Mekham Chand, who along with Ganpat Sayaji tenaciously stuck to his work and was ever ready to undertake any arduous task under most trying circumstances."

Indian News.

About and Around.

BOMBAY, August 21.

Messrs. Mackinnon and Mackenzie notify on behalf of the P. and O. and B. I. S. N. Companies that they have received instructions that in view of the rise in the rate of exchange homeward passage rates are to be calculated at equivalent of outward sterling fares at exchange 1sb. 10d.

CALCUTTA, August 21.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation it was resolved to appoint a committee to consider the question of providing sanitary dwellings for poorer classes and for providing sanitary building sites for persons of moderate means.

SIMLA, August 21.

Total subscriptions for the new Indian loan up to the 20th instant are Rs. 14,42,87,000 inclusive of Rs. 98,22,775 in the shape of war bonds.

A Faridpur message says:—"A co-operative organisation known as Hurbur Co-operative Union, Ltd. has been started at Hurbur village within Bhanga Police station in this district mainly through the exertions of Mr. J. N. Roy, District Magistrate and Khan Sahab Moulvi Abdul Jani. About 50 villages have been included in the union which has been registered under Co-operative Credit Societies Act and such village will be treated as rural bank participating in benefit of the union. A co-operative stores, Ltd. has been started at Nurpur in connection with the union for the sale of goods at cheap price to villagers residing within the jurisdiction of the Union and a dispensary, at agricultural society and a night school also have been opened at Nurpur. At a nominal fee of a few annas, only members of union will be entitled to get medical help from the doctor attached to the dispensary where medicines will be dispensed free to out-door patients also."

Latest Telegrams.

LONDON, August 20.

PARIS.—The supreme council has received reports showing that the situation in Upper Silesia is very grave, miners in many parts being in a state of armed insurrection against the German authorities. The strikers have seized the towns of Kailowitz Press and Jasin. The French Military representative in Silesia suggests that troops under a French general should be despatched. The Polish government concurs. Latest news from Berlin claims that the situation is improving and that work is being partly resumed.

LONDON, August 20.

Viscount Grey sails for America about September 10th.

Mr. Cummins, British Charged D'Affaires in Mexico City, still remains there. Apparently Carranza does not intend to enforce the order that Mr. Cummins should leave.

The Bolshevik wireless message says: The enemy has occupied Kherson and Nikolaieff.

PARIS.—Advices from Zurich state that the Rumanians are preparing an offensive beyond the Dniester with the object of going up with Denikin's left wing.

LONDON, August 20.

PARIS.—The supreme council has decided to invite neutrals to supply information as to how they are able to co-operate towards economic isolation of Russia and to summon Germany to accept restrictions on German trade with Russia which neutrals

may be induced to impose themselves. Council's power of action is limited, because the United States does not recognize the state of war between Entente and Russia and refuses to join the blockade or to render help against Bolsheviks.

[Un-corrected.]

CALCUTTA, August 22.

Chittagong is at present existing practically under famine conditions. Mr. A. R. Lushman, President Chittagong Chamber of Commerce in his letter to the Food Controller, Simla and Deputy Controller of Shipping, Bombay says that the Chittagong market is practically bare of stocks of Burma rice, Akyab rice being no longer available, for the import. Price of Moulemin rice advanced from Rs. 13 to Rs. 17 per bag during the last three days and up-country buyers have bought all stocks available. Unless tonnage for rice for Chittagong was allotted promptly to Rangoon at distress locally and in the tea gardens is to be anticipated.

CALCUTTA, August 1.

The Agent, Bengal Nagpur Railway has sanctioned double increments to the clerical staff of all departments to help them to meet the present high prices. Increments have been based on salaries the clerks were drawing on the 31st March 1919 and are to take the place of those already granted to some of the clerks from 1st April 1919. Clerks who received this double increment will not be ordinarily eligible for a further increase until 1st April 1921. In future regular increments to clerical staff will be granted from 1st April in each year. Only clerks appointed or promoted out of course between 1st April and 30th September inclusive of any year will be eligible for a further increase from the 1st April following. Clerks appointed or promoted out of course between the 1st October and 31st March inclusive of any year will not be eligible for a further increase until the completion of one year's service calculated from 1st April of next year. The question of grading of clerks of different departments is under consideration.

Yesterday Mr. J. G. Drummond, District Magistrate of Alipore was engaged in hearing the case in which J. B. Minet stood charged with culpable homicide not amounting to murder. The case for the prosecution was that on the night of the 2 June last Minet left his bungalow in motor car with three ladies and an Army Capt. Minet was driving near the premises of the Army Clothing Department when the car knocked down unknown Indian causing instantaneous death. Minet stopped the car for a short time and then drove off. A few days after the Police traced the car and set up Mr. Minet for trial. After examining witnesses the Magistrate framed charges under Section 4 I. P. C. and 16 of the Motor Vehicle Act. The accused in his statement said that he knocked down a mahila going down to hospital. He stopped the car and went up to the man who stood up and was talking to friend and said that he was all right. There were many cars passing about and the dead man may have been knocked down by any of them.

The Agents of the P. and O. Company inform that all homeward passage fares will now be charged on sterling basis at the Exchange rate or 1 Shilling 1p per mail and intermediate shilling from the 31 Aug. The P. and O. special train has resumed running commencing with the S. S. "Nellor" which left Bombay the 18th instant. The train leaves Marseilles on Wednesdays and the cost first class accommodation including sleeping car is Rs. 165.

సంస్కరణముల సంఘము

ప్రీతకార సాక్ష్యము

లండను, ఆగష్టు 20: కలకత్తా ప్రెస్ నుండి వచ్చిన

జర్నల్ ప్రకారము ప్రీతకారు నేను సంస్కరణమును వారి

యెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. భరతఖండమునందలి రాజకీయ

సమస్యలను నేర్పడుట జగత్తెనని సమీక్షనుబట్టి

సంఘమును విభజించుటయే కర్తవ్యమని గాఢపడిరి.

వర్తమానము భారతీయులు మరచిపోయిన కర్తవ్యమున

కనకూలమైనట్లు ప్రభుత్వమును వికసింపజేయును. ఇం

గ్లందుడేకమున కనకూలమైనది భారతమునకు పనికిరచ్చు

ని నిల్పినివచ్చుమై కలచుట పారభాషి.

అందరు నమోదమున్నట్లు నిల్పునపుడైన సం

స్కరణ విధానము పనిచేయునని తాత్పర్యము లేదని ప్రీత

కారు సింహాభిభుత ప్రశ్నించిన సమాధానము

చెప్పిరి.

సాక్షి క్రింది వివరములనుబట్టి మన:—భారత్

యును ఇతరులను జూచి యునుకరింప. A గాని వారు

బుద్ధి నశయమైగించి స్వంతముగ యె

కర్త కట్టుక. చాలమంది రాజకీయములను గురించి

మాట్లాడుదు లే గాని దాని వాస్తవము యె

చవారు కట్టుక. భారతీయులకు సాక్ష్యమైన ప్ర

భుత్వవిధానమును వారు కట్టుక. ప్రభుత్వము. భార

తీయులకనేక కలియుండకపోయిన సామర్థ్యమును

జరిపించుటకు వారి కన్నిపదవులి. భారతసమితిని

జననికి భారతీయుల సొంత నియమము సమర్థము.

వర్తమానము సంకీర్ణించినవో కలగు ఫలితము

కృషిరచుక నుండదు.

మధ్యాహ్నము సాక్ష్యము వారణాశి అప్పటి

కరికటితో నుగిసెను.

మెసపొటేమియా భావిస్థితి.

లండను, ఆగస్టు 18.—కామన్వెల్త్ లో మాంసేత్య గారు డాక్టర్ జి. డి. రీసుగారి కిట్టు సమాధానము చెప్పిరి: తురుష్కు సామ్రాజ్యములోని అన్ని ప్రాంతముల భావిస్థితిని నిర్ణయించిన గాని మెసపొటేమియా విషయము సంధిసభవారు నిర్ణయించిన కార్యవిధాన మునుబట్టి రాదు.

అమెరికా

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 19:—ప్రతినిధుల సభ అధ్యక్షుని నిరాకరణమును లక్ష్యముచేయక పక్షం దీపము లాంచరలయ నను చట్టమున కంగీకరించిరి. 228 సెంటరు చట్టమున కనుకూలముగను 101 గురు ప్రతికూలముగను వోట్లనిచ్చిరి. ఇటువై సది సెనేటున కేనును.

అమెరికా వైమానికులు.

మార్సా, (టెగ్సాసు) ఆగస్టు 20:—నిర్బంధితులైన అమెరికావైమానికులు గుర్రజీవులగు సరిహద్దు ప్రాంతమున దాటిరి. వారి విడుదలకు కొంతసామ్యునిచ్చిరి. దోపిడిగాంధ్రుల కరుణగొని పోవుచు అమెరికావారి ఆశ్రితదళము మెక్సికో లో ప్రవేశించెను.

నానాదేశ సంఘము.

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 19:—అమెరికా సెనేటుసభ యందలి విశేషముకాగా సభోపక్రమణసమయమున ప్రసిద్ధి యు విల్సనుగారి కిట్టు చెప్పిరి:—జనరలు న్యూటన్ గారి కాగితము లను జూచి నానాదేశ సంఘపు చిత్తున కేను మరలవాసితిని. న్యూటన్ గారి ఇందుకుసూచి చాలవరకు ఆలోచించియుం దెను. సభ్యు లడిగిన ప్రశ్నల పెక్కింటికి బదులుచెప్పదు నర దీట్లునెను. ఒకప్పుడొకానొక దేశముమీద దాడిచెడు ఓవర్లోకమని నానాదేశ సంఘమువారు తలచు నెడల అమెరికా సంరక్షాప్రయత్నముల ఆంతుల కంగీకరించి తీరవలయు నని కొనసముక్తముగ నెట్టినిర్బంధమునలేదు. కాని నైతికముగ మాత్ర మది అట్లుచేయుటావశ్యకము. జపాను హంటంగుంకటి నాక్రమింపకుండ లీకుతగినవయస్సును లొనరించును. జపాను ఈనియమునుల ప్రకారము నడచుకొనునా యను ప్రశ్నికు పుత్రురమొనగుచు నది తిప్పకుండ నడచుకొనునని నేను విశ్వ సింఘమున్నానని ఆతడు బదులు చెప్పెను.

జర్మను

నైటిషియాలోనిస్థితి.

మార్షల్ లా ప్రకటన

బెర్లిను, ఆగస్టు 19:—అప్పర నైటిషియాలోని స్టేటు కమిషనరీ ప్రకటనమును ప్రకటించెను. పోలండువారియొద్ద జేబుపుచ్చుకొని స్వార్థక్రిస్తులు, ఇండి పెండెంటుల కొన్ని నెలలనుండి గందరగోళము చేయుచుండిరి నారాప్రకటనలో చెలిపిరి. వారి కంత్రిములవల నూలీలు పనిమానిరి. వారందరు తిరుగుబాటుచేసిరి. 17, 18-వ తేదీలందు వారు దుకాణములకు దొంగకొనిరి. అందుచే మార్షల్ లాను ప్రకటించిరి. మాల్టిపు డు పనమానుటకు పీలులేకుండ ఆ త్రువుచేసిరి. వారిని వెంటనే పనిలో చేరుచునున్నారను.

రుహుప్రాంతమునందలి బొగ్గు.

బెర్లిను, ఆగస్టు 20 —రుహుప్రాంతమునందలి బొగ్గును పరారుల కిచ్చుటకు జర్మను లంగీకరించిరి. మొదటి నెల లో వారు 10 లక్షల టన్నులకు వైగా నిచ్చిరి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారికి తిండిసామగ్రి.

వియన్నా, ఆగస్టు 20:—తిండిసామగ్రిని గురించి యోచించుటకై వియన్నాలో అమెరికావర్తము కలదు. వారితో సంక్రతించుటకు హూసగుగారు వచ్చిరి.

హంగరీ కడమటి భాగము.

వియన్నా, ఆగస్టు 20:—హంగరీ కడమటిభాగమునందలి 281 స్థానిక సంఘముల ప్రతినిధులు సభచేసిరి. ఆ ప్రాంతమును జర్మను ఆస్ట్రీయా రాజ్యములో చేర్చుచునాకు తీర్మానించిరి. ఆశభను భగ్గుముచేయుటకు మాగియారు అధికారులు యత్నించిరి. దానివలన పోలీసువారికిని జర్మను ప్రజలకును సంఘర్షణ జరిగెను. ఈభయము దారుణముగ కొట్టుకొనిరి.

సమ్యా

మారి కర్యటన.

లండను, ఆగస్టు 20.—మారు కాన్ఫియెను, కాకన ను ప్రాంతములందు ప్రయాణము చేయునప్పుడు వారి కేయ బ్బుండి కలగకుండ ఆంగ్ల నైతిక నావికాధికారులు కట్టుదిట్టము లను చేయుచున్నారను. భాయమునుండి కానిస్థానినోపియన రకును ప్రయాణ చేయునప్పు డొకయుద్ధపుటోడ వారికి తోడుగనుండును. తరువాత కూడ కావలసియుండిన మరియొక యుద్ధపుటోడ వారివెంట వచ్చును. ప్రస్తుతము చేసికొనిన యేర్పాటుల ననుసరించి వారు నెమ్రెబరు ఆక్టోబరు మాసము లందు క్రచ్చన్నముగ విరోధాదేశములందు సంచరించుదురు. ఆక్టోబరు మాసాంతమునకు ఇంగ్లండు చేరుదురు. వారిపరవారము అల్బయగ నుండును. వారి వెంట స్త్రీ లుండరు.

రుమ్యాకల్పిమోక్షితర క్రభుత్వము

లండను, ఆగస్టు 20:—నూతనముగ నెలకొల్పబడిన రుమ్యాకల్పి రుమ్యాకల్పిత్వమునకు తొలు ఇండియానైస్యములో బ్రిగేడియరు జనరలుగ పనిచేసిన ఎఫ్ జి. మార్చిగారే ప్రాచీనావని తెలుపబడెను.

పారశీక చక్రవర్తి.

పార్సిను, ఆగస్టు 20:—ఆగస్టు 18-వ తేదీలకన్ ప్రాంతినోపియ సందేశము.—బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలో పారశీక చక్రవర్తిమగారి రిచరడి విచ్చేసిరి. రేపటిగోజున వారు గుల్జాను గారిని సందర్శించెదరు.

భారత హోమురూలుసమితి

అమెరికాదేశము

ఈ సమితివారు ప్రకటనార్థము ఈ క్రింది విషయములను మాకు బంపుచున్నారు:—గత రెండుసంవత్సరముల నుండి యు అమెరికాలోని భారతదేశ హోమురూలు సమితివారు అమెరికాదేశమున నుపన్యాసముల మూలమునకు, కరపత్రముల మూలమునకు, భారతదేశవిషయమున సక్యరితముల నాదేశ ప్రజల తెలుకపరచుచున్నారు. మరియు భారతదేశ సమస్యల గూర్చి తెలిసికొనవలె అమెరికా విద్యార్థులయొక్కయు, ఇతరులయొక్కయు సోకర్పాధ్యక్షుల వీ రొక సమాచార సంఘము నేర్పరచియున్నారు. భారతదేశముగూర్చి అమెరికాలో వ్యాప్తములైన దురభిప్రాయముల నీసమితివారు చాలవరకు తొలగించిరి. సంగ్రామ కారణముచే మేము అనుకొనినంత తృప్తికరముగ కృషి నలుపకాలకపోయితిమి. మేము “యంగు ఇండియా” యను మాసపత్రికను ప్రకటించుచున్నారము. దీనిమూలముగ మనదేశపునిజస్థితి అమెరికావాసులకు చెలియచున్నది.

ఈసమితి 1917 ఆక్టోబరులో స్థాపితమైనది. అప్పటి నుండియు దీనికి 100 కాభాసమితులు నేర్పరచితిమి 1000 మంది సభ్యులును, చందాదారులును కలరు. ప్రతికాభయము ఈ దేశవిషయముల గూర్చి యెల్లరకు వెలుపుచున్నది.

మాసమితి ఉద్యోగులవలనను, అందు ముఖ్యముగ డాక్టరు ఎన్. ఎస్. నార్సీకారువలనను, వేలకొలది ప్రజల దృష్టి నాకర్చించు నుపన్యాసము లొసంగబడుచున్నది. ఇంతవరకు కార్మిక, మత, విద్యా విషయములగూర్చి యుపన్యాసముల నిచ్చితిమి.

అమెరికా దేశయందలి వార్తాపత్రికలును, మాసపత్రికలును భారతదేశవిషయ ప్రచురణమును చేయుట కంగీకరించి నవి. ఈ పని చాలదు. అందుచే వార్షికో 1400 సెంటరు గృహము నమామా స క త్రి క ను ప్ర య రిం చుచుంటిమి. ఒక పుస్తకముల సుపు కూడ కలరు. ఇచ్చట భారతదేశమునకు సంబంధించిన గ్రంథములు లభించును. భారతదేశములకుగూడ కలయు నెడల పుస్తకముల సంచెదము. ఇచ్చట నొక పత్రసమందిరమును యేర్పరచినాము. తగిన ధనము చేకూరినతోడనే భాందాగారమునుగూడ స్థాపించెదము.

మా సమాచారసంఘము భారతదేశములకు ఇచ్చటి రాజకీయ, వాణిజ్య, విద్యాది ప్రతిస్థాపనలగున్న సమాచారమును వెలుపుచుండును. భారతీయవస్తువుల నిచ్చట కత్తి కలలో గూడ ప్రకటింపింతును.

ఈకార్యము లన్నిటిని భారత ప్రజలు బాధ్యతను గైకొని మాకు చేయూర నొసంగు టవసరము.

ప్రకటన.

ఇందుమూలమున యెల్లరకు చెలియకే మనదేశమునగోగుంటూరజిల్లా, ఇనగల్లగ్రామ కాపురమును, కమ్మకులను గును అగు మన్నన కేవల్యుకుమారుడు వీరయ్యకు నేను దత్తుడనైయున్నాను. మరియు, ఇపుడు సదరు వీరయ్యగారికి పదకొండుమాసముల కయ్యగుల జొరనుడుగూడ గలదు. ఇట్టిస్థితిలో ఆయనకు మరి చాంచల్యకలిగి కొన్నియులు మలచేసి, అధనము వ్యభిచారము వగై రా దుర్వ్యాపారములకు వ్యయకలుచున్నట్లుం చెలియుచున్నది ఇదియుగాక సదరు నాదత్తుకొండెడు వీరయ్యకు మరిచాంచల్యక యున్నందుననే మాకుటుంబమునకు కావలసిన యావత్సక్యవహారములు మా బాపగారు లావు నాకయ్యకుమాను వీరయ్య జూచుచున్నాడు. కావున, ఆయనయొక్క శేకుండా మన్నన వీరయ్యగల్గ వేకుబడిండుకూటి వ్యవహారము యోయెనకు మాకుటుంబము వొప్పకొనుటలేదు. గనుక, సదరు మన్నన వీరయ్యగారికల్గ యెవరైనను మాజుతేసి వ్రాయించుకున్నటు వంటి యేకాటి దస్తావేజెను మాకుటుంబమునగారి, మమ్ములనుగారి, ఏవిధముగా జవాబు జేయదనిచ్చి, ఇందుమూలమున చెలియజేయుచున్నాను.

ఇనగల్లు, 10-8-1919. మన్నవ పున్నయ్య.

వారాపరణిస్థితి

1919 సం: ఆగస్టు నెల 22-వ తేదీ శుక్రవారము.

క్ర.సం.	వార్తాపరణి	అంతర్జాతీయ	జాతీయ	ప్రదేశీయ	మొత్తము	
1	గోపాలరావు	87.4	78.8	0.81	26.65	21.49
2	దికాభట్టరావు	92.9	77.1	0.22	11.87	15.98
3	కాకినాడ	89.9	76.5	1.18	11.85	16.04
4	ఆంద్రు	93.8	76.2	0.15	20.82	17.69
5	గుంటూరు	9.72	75.4	0.58	17.89	15.77
6	నెల్లూరు	99.6	77.4	0.88	8.68	7.87
7	దుర్గాము	95.8	74.1	0.14	10.55	10.58
8	మోదరావూరు	85.5	78.5	...	17.02	17.73
9	అనంతపురము	97.0	75.1	...	11.76	8.90
10	ఇక్ష్వా	95.5	74.2	...	1.66	8.25
11	కర్నూలు	98.2	76.0	...	8.52	18.52
12	కడప	99.4	75.8	0.80	15.83	12.94
13	తెంగుకూరు	84.0	67.6	0.86	20.28	16.26
14	నెల్లూరు	95.4	77.8	...	16.76	15.42
15	నీలము	83.7	71.8	0.88	10.82	18.18
16	కోయంబత్తూరు	89.0	71.8	0.07	6.26	7.81

కొన్ని ప్రత్యేకములలో తప్ప వాయుభారము కొంచెము తగ్గుచున్నది. వాయుతరంగము అప్పుతముగ వీరుచున్నది. ఋతుపవనము మలబారునకు వ్యాపించెను. కేకాంతర్వాగమునందు అంతమాపు లేదు. మలబారులోను, కేకాంతర్వాగములోని కొన్ని స్థలములోను తప్ప వేడి తగ్గెను. చెన్నపురి దక్షిణతీరమున తప్ప వడివేడి యెక్కువగ నున్నది. తూర్పు తీరమున రాత్రివేడి తక్కువ తక్కినవోట్ల అది అధికము వాయువునందు, అర్ధగతి మామూలుకంటె అధికముగ నున్నది. వడమటి తీరమున వచ్చును తగ్గుచున్నది. తక్కినవోట్ల మమ్ము కొంచెము వచ్చెను. సర్కారులలోను, దక్షిణాదిని వర్షించెను. కడపలో రి దుక్కులు, కాకినాడ గోపాలపురములో దుక్కు వర్షము వడెను. మలబారు తీరమునందు వర్షము తక్కువ.

వాయుతరంగములు వృద్ధియగుచున్నది. ఇంతకు మించి ఆగ్నేయ భాగమునందు వర్ష లక్షణము లనుకూలముగ నున్నవి.

ఎడ్వర్డు. బి. రాను
ఆక్రింగు వారాపరణి కావ్యము.

వ్యవసాయములు

(0)

వంశాబిలా వాణిజ్యమునకు వారీ సహాయము పూర్తి పరిమితమునకు ఇప్పటికి రూ. 80,000 లైనది.

మేజరు జనరలు నెహెరియలు బర్మా దీవులను గూర్చి వార్తలు.

క్రొత్త ఋణము:— 20-వ తేదీనకు రూపాయలు 14,42,67,000. యధావిధిగా పరిమితములు రూ. 98,32,775 లు.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము వారు సంవత్సరమునకు రెండు వర్గాలను (వ్యాపకీ) డి. ఏ. తరీఖను చేయించుదురు.

రైతులతోపాటు 80 ఏండ్లు పట్టుకున్నా, అనేక సంవత్సరములనుండి వారి కష్టములను గూర్చి అందరినీ ఆసక్తిగా చూడగలగలుగునట్లుగా ఇవ్వబడునట్లు వారణాసిలో.

సాక్షుల నేతమంది ఇండియా మెససామెయిలనుండి రావలసి యుండుటచేత వాయుదా నీయవలసిన దని ప్రతీతిగా వారి కోరికను రెండు మాసములు వాయిదా వేయబడినది.

1914 ఆగస్టు 7-వ తేదీన బొంబాయి సమీపమున పట్టు పడిన "రెయిన్ బోల్" అను యోధుడు ప్రభుత్వ కార్యము చేయి కుండిన ఇండియా యంత్రీ వైట్ల దరఖాస్తును, వ్యాజ్యము మార్చి మార్చి గారు (బొంబాయి) విచారించుచున్నారు.

డి. జి. హార్టీ మనుగారు బొంబాయి స్నేహితులలో నొకరికి జూలై 21 వ తేదీ నిట్లు వ్రాసినది. — "కొలమానములలో నేను మరల బొంబాయికి వచ్చుట కావంత సమయము లేదని నా స్నేహితులతో చెప్పును."

జూలై 26-వ తేదీన బొంబాయిలో బయలుదేరి టి. ప్లా మెయిలు స్టేషను 15-వ తేదీ మార్చి నకు చేరెను. 7-వ తేదీ వాటి కలహమునకు కొని లండను నుండి వచ్చుచున్న నిర్వాహక స్టేషను 16-వ తేదీన పార్టునెడ్ చేరెను.

వాన్స్టాన్ డి. ఛెల్మెంట్లను ఆర్థులు వాన్స్టాన్ గేస్టరు 20 వ తేదీనాటి రాత్రి మరణించిరి. కంఠమునకు తగిలినందున. రెండవ ఇంజనీరును కంఠమునకు తగిలినందున. అయినను ఆర్థుల గారు ఆర్థులతో సహా మరణించినట్లు వార్తలు వచ్చిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతములలోని నీటి బోరింగులను గూర్చి గామములలోని వారు తిన్నగ సుందరమున వారిని దండించిరి. పాండియను కొటవరకు విమానములు వెళ్లి చూడగా కరువును గుంపులకు చేరుచున్న వాడ కనిపించలేదు. జోనా మునుండి బయలుదేరిన రైతుల లాభము చేరిరి.

ఫారీషూరునుండి ఇట్లు తెలియచున్నది. ఈ వందల ములలో వారి ప్రాంత (గామము) నుండి వచ్చిన యూనియను (లిమిటెడ్) స్థాపించబడినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు దానికి చాలవరకు కారణము ప్రార్థన సాధించినందున స్థాపించబడినది. యూనియను మెంబరులు వేదవారి కుచిరముగ నామధమరిచుట కొక బోధనాధికారులను గూడ స్థాపించిరి.

బొంబాయిలో ఆర్థిక, సాంఘిక కార్యముల నేర్పడుట ప్రత్యేకముగ నొక పాఠశాలను పెట్టవలయునని ప్రత్యేకముగా నానెనెలువారు ఎన్. చందాలాను గారిని ఆర్థిక చర్యలలో తరగింపు కార్యము నేర్పకొను సమితియను, సాంఘిక తరగింపు కార్యము నేర్పకొనుట కొక పట్టభద్రుని ఇండ్లందున కంక నిర్మించిరి.

నర్ కాన్స్టేబులగు విదేశము:— నర్ కాన్స్టేబులగు గారి గౌరవాలలో పాఠశాలను 2000 తేదీన మేజరు హార్టీ యు విద్యార్థులను. ఆకేసులో బొంబాయి చీఫ్ (సెషన్స్) మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పిరి. అక్కడ ఆపరేషన్లను నర్మిని నిజమయిన తీర్పుల వారు వ్రాసిరి. రెండు నెలలవరకు పాఠశాలను నకు భంగపరచిన వలన చేయబడినది వారు ఉత్తరవుచున్నది.

విత్తూరు పురపాలక సంఘము:— 1919 సం. రం ఆగస్టునెల 14 తేదీ గురువారం సాయంత్రం 5 గంటలకు విత్తూరు సంకేత ఆర్యవైక్య లండను విత్తూరు పురపాలక సంఘములకు పాటి ప్రాంతము (శ్రీశ్రీ గారి యాజమాన్యము, శ్రీరామచంద్ర పుస్తకభాండాగారమునకు సభ చేరి డి. సంజయ్ మారు శ్రీశ్రీ గారికి కాననసభాసభ్యులకు మనకు వార్తలను ముందు నిట్లు ప్రత్యేక ప్రాంతములను సెక్షన్లను యొక గ్రామముగా తీర్చిదిద్దిరి.

సరిహద్దులందలి సైనికోద్యోగుల సరిహద్దులందు పని చేయుటకు పంపిన సైనికులను, సైనికోద్యోగులను చేయబడిన సమయములలోన సైనికులకు గాని ఉద్యోగులకును యా లాభము కలుగలేదని రంగూన్ ప్రెస్ బురో (వ్రాసెను. ఈవారిత ఆసభ్యులు. సైనికోద్యోగుల కట్టినట్లు కలుగజేసిన ఏర్పాటులు చేయబడిన. ఆహారవిద్యముల పథకము పెరిగినది వారికి వీర్యముగ 7½ మొదలు 10 రూపాయలవరకు మునుపటివలెను. మంచిసరకులను వారు కొనుటకు గూడ తగిన యేర్పాటు చేయబడినది నర్ హార్టీ తీరుగా నుడిచిరి.

స్వల్పసభ:— కడప పురమునందలి శ్రీరామకృష్ణ మహాళ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు 17 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు సమావేశమయి నందు వి. వి. యన్ ఆకథానము గారు డి. ఏ. డి ఎల్ ఆధిపత్యమున ఆవసరసభ నొకదానిని వచ్చి తుదిగున తీర్మానములను ఉపసాదించిరి. శ్రీరామకృష్ణ మహాళ కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో నొకరుగ చాల కాలముండి శ్రద్ధాభక్తులతో సమాజకార్యములను నడపుచు విన వానిని కొలను రామానందరావుపంతులు డి. ఏ. గారు మరల మునుపటి సమాజము క్షీణించుచున్నట్లు వారి ఆశ్చర్యముగా 2000 (వార్తించుచున్నారు. — నీరవురం రామకృష్ణయ్య కార్యదర్శి.

రంగూన్ పురపాలక చట్టము:— రంగూన్ పురపాలక చట్ట చట్టము ప్రత్యేక సంఘమువారు యోచించుచున్న 21-వ తేదీన బర్మాకానను సభ వాడ తీర్మానించిరి చట్టము ముఖ్యకార్య దర్శి మార్చున కెప్పుగారు ప్రత్యేక వైట్ల స్థలము వాడ తీర్చి వారు మునిసిపాలిటీ వాంకే యుండేటట్లు కమ్యూనికేషన్ యోచించు దురని వారు చెప్పిరి. చట్ట విషయము ఆక్షేపణలకు వారు సమాధానము చెప్పిరి. ప్రస్తుతము చేసిన నిర్ణయము సైనికోద్యోగులకు అప్పీలుచేసికొనుట కధికారము లేదనియు ఆస్తి విషయము ఇదివరకు యేర్పాటులగా నొకప్పుడు కలిసియు కొనుటకు నిలుచుననియు ఆక్షేపణలున్నవి.

యావత్పరక మహమ్మదీయ సంఘము వారు 19 వ తేదీన సభ చేసి ఈక్రింది తీర్మానము నొకగ్రీవముగ నామోదించి వారి ప్రధానమంత్రి, ఇండియా మంత్రి, ఆనరబిల్ మామాయి మాన్సే న, ఆగాఖాను గారుల కంపుటకు నిర్ణయించిరి. "కన్ స్టాం డినోమిని సంకల్పాతియము తేరుటకును, ప్రభుత్వ గ్రామ కచ్చివేయటకును బ్రతిమ ప్రభుత్వము వారంగిరించినది తెలియగ నే మహమ్మదీయ చాలభియము సుండిరి. మహమ్మదీయ లండన్ లోని కోరము గలిగించు విధానమునకు సమ్మతింప వలదని ఈసంఘమువారు ప్రకటించుటలో కోరుచున్నారు. ఇది వరకు మేము పలుసార్లు చెప్పుచు వచ్చిన ఏర్పాటుకంటె నేమో యేర్పాటునకు ఇండియా మహమ్మదీయ క్షేత్రంకిరింపదు.

మాన్యుయల్ ప్రైనింగు సెంటరు:— ఈ నెల 15 వ తేదీ తెనాలిలో గత సంవత్సరము స్థాపించబడిన మాన్యుయల్ ప్రైనింగు సెంటరును ఇన్స్ పెక్టరు సి. ఆర్. హార్టీ దొర వారు సందర్శించిరి. ఇది బహుళ: ఈయట్టుపట్ల జిల్లాలలో ప్రభుత్వమున తెనాలిలో స్థాపించబడినది. ఇంకొకరకును విద్యా సంబంధమైనట్లినను ఆటవలను చిత్రలేఖము మొదలగు చేతిపనులు ఎరిమెంటరీ పాఠశాలలోని బాలరకు నేర్పబడుచున్నవి. దొరవారు పాఠశాలను దర్శించి పని చాల స్పష్టీకరముగ నున్నట్లు ఆభిప్రాయపడిరి తెలియచుచున్నది. యారేజిపాఠ శాలల నర్ ఆస్తిమెంటు యన్స్ పెక్టరు గారు మ. రా. శ్రీ హర్టీ వేరయ్యకామ్రెగారు ఈ సెంటరు విషయమై చాల శ్రద్ధవహించి యిది భావముగా నిలుచునట్లు పనిచేయున్నారని వివరము సంతోషించు చున్నాము — ఎ. వి. కామ్రె, తెనాలి.

సామాన్య జ్ఞానసభ:— పెద్దబయలి వ తేదీన సమావేశమగు సామాన్య జ్ఞానసభలో ఈక్రింది సభ్యులు రావర క్షి. కమలాను గై కొంచురు: నర్ విలియము మారిను, ఎఫ్. సి. రోహ, హెచ్చి. మెస్సెస్ ను డబ్లియు. ఏ. హార్టీ, ఎన్. ఎఫ్. వేటను, డబ్లియు, ఇ. క్రిమ్ ఎల్. సి. హార్టీ, ఇ. ఎం. కుర్, ఇ. బర్మెను. ఎన్. ఇ. మాన్యోరాను, ఇ. కె. మాంట్యుర్, పండితమదన మోహన ముఖ్య, రావుసా హాయి నాత్మర్, భాకలహదరు ఇ. హెచ్చి. హార్టీను, బావనమహ్మదు ఇన్స్ పెక్టరు గారు.

రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడిన గ్రంథాలయముల తయారీ ప్రయత్నం దగుదదని విశేషించబడిన వాటివలెనను నర్ విలియము విస్సెంటుగా రిప్పించెదరు. నర్ విలియము విస్సెంటుగా రుపపాదించి "విమలచక్రము" అనుచింతపడి కానింప బడును. విస్సెంటుగా కి కిందిచట్టములనుగా (ప్రత్యేక వైట్లను. కలకత్తా సైనికోద్యోగ అధికార వ్యాప్తి నిర్ణయించు చట్టము స్వాభావికముగ నెకరు భారతీయులకు పరిగణించ బడినందున కానన ప్రకరణ దాన కర్మాది సంతుక కర్తృత్వ చట్టము.

నర్ హార్టీ రావెనుగారు కాననముల రద్దుచేయుచు శ్రీ శ్రీ నరణలకు ప్రత్యేక వైట్లను ఒక చిట్లు ని పపాదించె దను.

హాఫీగా కిక్కిరించి చిట్లుల నుపపాదించెదరు. సమాధి నుంకల చట్ట నరణల ప్రాధికారము పుడు చట్ట నరణల కాన్సును చట్టము.

హాఫీగారు భారతీయుల నానెముల కాననమును సరించుచు సెక్ చట్టమును ప్రత్యేక వైట్లను. భూమ్యా క్రి మణ కాననమును సరణగ మాటు గానొక చట్టమును ప్రత్యేక వైట్లను.

కరస్పెక్టి సంఘము బర్మో:— సైనికులవారి నెల 28 తేది రాత్రి 9-30 గంటలకు "వాటి విలస నాటక భవనము" కి. శ్రీ. కొలచలము శ్రీరామ రావుగారి రచిత. బడిన లగ కుక నాటకము శాంధ్రభావమును ప్రదర్శించురు. వైవాటముకుండి రాబడు ద్రవ్యము కిక్కిరేమలైన కొలచలము శ్రీరామరావుగారి భావకార్యకోద్యమమున కొకంక బడునుగాన శాంధ్రభావభావములెల్లను వైకం ఘనముగా యధ్యయమునకు దోడ్పడి ప్రాప్తనా తరచుల. ముని కోరునాడ. చచ్చుటలయం ద నేక బంగారుపరకములను కమలమును బడిన విశ్వకాథరావుగారు వైవాటము నందు "నీక" పాత్రకు భరించుదురు. — ఆంధ్రభావ భావభావము.

బాపట్ల తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘము:— ఈ సంఘము నావమాత్రముగా నున్నదని చెప్పుట కెంతయుఁ జింతించుచున్నాను. అయినను, క్రింద సంస్థాపనముల బునరుద్ధరించుట క్రమశిక్షణలయములకు కర్తవ్యమని యెల్లరకుఁ జెల్లించె. కావున, ఈతాలూకా సంఘముయములు కార్యచరణ మండఁ జెట్టరలసిన బాధ్య, గ్రంథాలయోద్యమాభియముల యుండగలవి. కాన, సంఘముయముల లయములో బెట్టుట స్థాయినింపుచున్న ర్యాణము ద్వితీయ తాలూకా గ్రంథాలయ సభాసమావేశము, ఇదిర విషయములకు గురిచియును, చర్చించుటకు తాలూకానుండి గ్రంథాలయ కార్యదర్శులుగాని, గ్రంథాలయ సభ్యులుగాని, పెద్దబయలి నెల 20 - వ తేదీకి, ఆంధ్రవాటి గ్రంథాలయ కార్యస్థాపనమునకు హాజరై కార్య నిర్వాహకసభ నిర్వహ్యముగా నెరవేర్చు ప్రార్థనలు — కేక రావు. — ఇ. కల్లు.

కావలెను.

గుంటూరు జిల్లా, వంగోలు తాలూకాలో వచ్చిన కొత్తకట్టలము లోకల్ ఫండు ఆస్పత్రిలో పని చేయుటకు మెటర్నిటీ ఆస్పత్రిలో తరగితు అయిన మంత్రిసానులు కావలెను. నెల 1-కి రు 15 లు జీత మియ్యబడును. 1919-వ సంవత్సరము పెద్దబయలి నెల మొదటి తారీఖులోగా దరఖాస్తులు ప్రెసిడెంటుగారికి చేరవలెను.

(1732) (Sd) డి. కృష్ణయ్య, (సెసి డెంటు, తాలూకాబోర్డు, వంగోలు.

రోహితకారిషములు

మన్యపురము నున్న నర్మిపురముల స్త్రీవాళి వృద్ధి కాలేయాభివృద్ధి కడుపుపుట్టుకు మున్నగు వ్యాధుల కిది మంచివారు. ఒక నీసా నెల 2-12-0 మాత్రమే. డాక్టరు డబ్ల్యూ. ఎన్. దీక్షిత్ పూనానగరము.

జూబులు

విలేఖకులకు సూచన.

(1) భరతమాత్య గీతములు. (2) వె. సీ. దా. (3) నన్నయభట్టు. (4) సు. గు. (5) శృంగ. (6) ఏలూరు ప్రిడర్లు. (7) బృ. రం. (8) చ. స. (9) ఆంధ్రమహాసభలు. (10) కే. జి. పా. (11) కొ. భ. (12) పో. న. (13) ఏ. రా. (14) వై. యస్. నాయుడు. —విలేఖలకు ప్రయోగించవలయు. —సంపాదకుడు

I

ఒక సంవత్సరము.

అయ్యో, 16 ఆగష్టు 1919 తేదీని తాతా రామమూర్తి గారు మానవకార్యలబ్ధిని వివరించి అన్ని వర్గాల వాసియున్నారు. అందు జీవగోళము దూరగొండి కాయలు ఉన్నవి. అట్టిరస్తువులకాలి తగిలితే కఠినమనదగ్గులు ఉబ్బులు కలుగును. ఇంట్లోతలుపు తేసి భూమిచేయడంలేని వ్రాసి యున్నారు. అట్లుచేసినను ఇంట్లో చురుకులకు పొగతగులక మానదు. పొగతగిలిన ఏమిబాధించునోయని అట్టి ప్రక్రియ చేయుటకు సంజేనముగా ఉన్నది కావున వైరెండువస్తువులకు సరియగు కుద్ది ఉన్న ఈ ప్రతీక ద్వారాగాని భవ్యంతరి అనే ఆంధ్రవైద్య ప్రతీక ద్వారాగాని తెలుపుచున్నది విన్నవించువాడు.

అంగర కట్టాభిరామాచార్యులు.

II

అంగలూరు తాలూకా పాఠశాల.

అయ్యో, ఈ పాఠశాలకునుండి అంగలూరు వాస్తవ్యుడు ఈ నెల 14-న తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రాసించినయ మెంతయు ప్రసన్నమైనను ఆచరణీయము నై యున్నది. ఈ మాతన యంగదయారంభమున పరిశీలించియు తమకమహత్క స్యాకంత్రియములై పోరాడు సీమయమున ప్రీతిదాభియం చేసి గ్రంథాలయోద్యమమునకేమి ఒక్కొక్క మాతన సంస్కరణమున పరిశీలించుట యందు తోడి గ్రామములకు తోడి పట్టణములకు అదర్శప్రాయమున అంగలూరు పురమున జరిగిన సీ వింతచర్య యెంతయు వివరపూర్వకము యున్నది. నెలకు 1050 మంది హిందూసంఘమునుండి శ్రేష్ఠవర్తము స్వీకరణ మొనర్చుచుండుటతో ఎంతభూరివత్తు. ఇంకెంతకాల మనకు ఏమి దుర్భరదాశ్యమునుండి విముక్తికొనించెదరు? ఇం ఎంతకాలము విద్యార్థిగానుండక ఎడమెడముగా నుంచెదరు. మీ బాలికారత్నముల పాఠశాలకంఠక మీరు సమైక్యజీవనంబులకు? ఈ క్రొత్త సంస్కరణమునందు మీరందర విద్యార్థితో మీదిద్దల పాఠశాల కంపియు ఇంకను వందచురాలి కాదులు మీ పాఠశాలయందెక్కువ చేర్పించియు ఈ యాంధ్రజాతమున మీ యొక్కయు మీ పుత్రముయొక్కయు కీర్తిని విరట్టించి గా నుంచెదరుగాక యని వివరముగా జేయుచున్నాను. భట్ల వెంకట్రా, కృష్ణాజిల్లా. చలసాని బసవయ్య.

III

గంజాము మండల గ్రంథాలయ సభ.

అయ్యో, ఆంధ్రవాణియును గంజాం మండల గ్రంథాలయ శ్రేయస్విక సభనుగూర్చి, శ్రీ నాగేశ్వరరావు గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు వ్రాసిన మొదటి యంశమునకు జవాబు నిచ్చు బాధ్యత మాయండుగలదు. మేమాహ్వరించిన విధమున నీ శ్రేయస్విక సభనుగూర్చి, ప్రధానకార్యదర్శిగారి నెలపు సమరంబి యాధ్యక్ష నెలపులలో, 1919 సం. ఏప్రిల్ నెల 19-న తేదీ, నిశ్చయించి, తే 28-8-19, 5-4-19 తేదీలలో ప్రధాన కార్యదర్శి గారికి వ్రాసి, విజయనగరం వెల్లి యగ్రాధినాధి పతి నెన్నుకొని, యాహ్వనములనంది, ప్రతీకలలో ప్రయర కటది, విద్యార్థుల గొండటిని రాప్రాధికండు ప్రయత్నములలో నుండిను.

తే 12-4-19 దిని ప్రధానకార్యదర్శిగారు వ్రాసిన సభ్యంతరముచేత సభలు పొడిగింపబడిన పరి యందటకు వ్రాసికొంటిమి.

ఏమట్లు వారు వ్రాసినవిధమున, మే నెల మొదటి వారమునగూర్చి, కలల వారికి వ్రాయగా, బావవలో సభలు జరిగిన పిదప చేయవలసిన వ్రాసిరి. అప్పటి కీ గ్రామములో ను, ఈ ప్రాంతములలో కలరావ్యాధిచే మూడుమాసములవరకు బాధించినది. ఇక్కడెట్టి బాధలులేవు. మండల సంఘము నుండి మాకెట్టి జాబులును లేవు. ఇవివరములేమి, ఇట్లుచేసే మి, మాయభ్యంతరము లేదని మనవి వ్రాసెను.

శ్రీమదనానుమోదినీ గ్రంథాలయము.

కార్యదర్శి,

హిరమండలం గంజాంజిల్లా.

IV

అశికాయూనియను దుస్థితి

అయ్యో, కలరా, మహావి, విషజ్వరము ఈ త్రిమూర్తులు తమ విధిని నిర్వహింపగా జరుపుచున్నవి. ఇట్టి వ్యాధులకు కారణము మనము పీచు దుర్వాములను, తాగునీరు చెరునీరును నై యున్నది. చెరువాయువు ప్రసరింపకుండునట్లు చేయుటకు పట్టణము పరిసరప్రదేశాలకు నై మూడు వ్యాధులలో రెండు మాయూ (ప్రజలకు బాధాప్రయం డ యీ నెలలో 6,7 తాగునీరుగా వాడేవారు సమైక్యజీవన పనులను మానివేసిరి. ఆ కారణమున మూ నెలలలో వాడెన ను మెట్లుకప్పలే. ఇంతకుపూర్వమునా నై మూ పర్యా యములు వాడేవారు వారములకొకటి సమైక్యజీవనము నై యధికారులు విచ్చేసి వాటి నుపసంహరించుటయును గలదు. పన్నుల వసూలు యధావిధి జరుగుచున్నను వచ్చు మొత్తమును ప్రజల కొరకు రుపయోగపడుటకు కడుకోవలసియును. ఇందుకు నిదర్శనముగా 6 మాసములనుండి యూనియన్ వారు నీవముల వెలిగింపక పోవుటయే. వీరికి కారణము కిరసనాయులు దొరకకపోవుటయని మాయెచుచున్నవారు చెప్పరచ్చును. గాని అది ఆధారములేని మాట. వారు జిల్లాలోనికి వెళ్లి తేసిన సప్లము చేయవలసిగా? అట్లు జరుగలేదనుకొన్నచు మానము దిశములకుండి కావలసినంత కిరసనాయులు దొరుకుచుండ మాచైచుచునా? దొరికిందా? ఇకనైన బోధనా రిట్టి లోపము రాకుండునట్లు ఏర్పాటుచేయుటయేగా. తక్షణము నైచుచు పదవి కప్పులకు వారి నొకరిని నియమింతురని నమ్ముచున్నాను.

ఆగి 18-8-19.

పురవాసి.

V

శ్రీ సరస్వతీ వ్యాయముములు. తెనాలితాలూకా.

నై వ్యాయముములు 1918 సం.లో తెనాలి తాలూకా కూచిపూడి శ్రీ సరస్వతీ నిలయమువారిచే సాపించబడినది. వ్యాయమోద్యమము బొలక యభివృద్ధి కల్లు లోడ్డునో తమకు తెలియనిది కాదు. క్రిందటి సంవత్సరము వ్యాయము ములకు 80 మంది బొలక వచ్చి. మనబొలక నిజమైన తేజ సేవకులగుటకు ఇట్టి పరితోద్యమములలో పాల్గొననట్లు చేయవలెను. ఈ సదుద్దేశముతో తెనాలితాలూకా, ఎకల పూడి, శ్రీరాల సరస్వతీ విద్యాభివృద్ధి సంఘమువారు ఈ వ్యాయములను సీసంవత్సరము వారి గ్రామమున కాహ్వరించి వారి సహకారమును గనబరచి వారికి మా సరస్వతీనిల యమువారి తరపున కృతజ్ఞతాపదకములు.

నియమములు.

- 1. మొదటి తరగతిలో మూడు లే, రెండు పర్యమ బహుమానములనుగాని, రెండు ద్వితీయ బహుమానములనుగాని పొందినవారి కొకరకపతకము బహుమతిగా గొనంగవచ్చును. 2. ఒకసారి పతకమును పొందిన బాలకుడు, ఆటలకు వచ్చి బహుమతులను సంపాదించుచున్నవారికి పతకమును తిరిగి బడయజాలదు. 3. బాలరందలు రెండు తరగతులుగా నుండును. 4'6" — 5'3" మొదటి తరగతి 4' — 4'6" రెండవతరగతి 4. ఈయటలకు తెనాలితాలూకా, (హిందూ) ఎలి మెంటరీ బొలక మాత్రమే రా నచ్చును. వెంకటేశ్వరలేనే ఆరమైతమగును, ఎత్తు, పొడుగు దూకుట మొదలైన పదములును, 'కొమ్మ'ను నియమింప దిన యాటమును. ఆటలవివరములను ఆహ్వానసంఘమువారి నడిగి తెలిసికొనవచ్చును. 5. దరఖాస్తులు అక్టోబరు నెలముఖములోగా, ఎరకల పూడి, తెనాలి తాలూకా, యొకలపూడి రామచంద్రారావు ఆనరాను చివబాసవయ్య, మార్గపూడి శ్రీ గాములు, వీరిలో నెవరిమేను కై నను చేయవలెను. 6. ఆటలకు వచ్చుబొలక, వా రేపాఠశాలకుండి వచ్చు గో ఆపాఠశాలలో దరఖాస్తులను పంపువాటికి నాలుగు నెల లకు నై గా చదువు పుండినవారు గా నుండవలెను. 7. ఈ సంవత్సరము ఆయూములకు బట్టి గుఱము (మానుగ్రహంబును.) మొత్తము మీద నెక్కువమానుగ్రహంబు

సంపాదించిన పాఠశాలకు శ్రీ సరస్వతీ నిలయమువారు తిన్న పెండివిగ్రహము నీయవలసి యున్నాను. ఈ విగ్రహమును పొందిన పాఠశాల, దీనిని పూరికేరతుంకి 9 నెలలవరకు తమపాఠశాలయందుంచుకొని తరువాత నై నిలయమునకు చేర్చవలెను. తరువాత మూడు సంవత్సరములు విగ్రహమును పొంది పాఠశాల కావిగ్రహము స్వంతముజేయును.

8. ఈ యాటము ఎరకలపూడిలోనే జరుగును. 9. కొక్కొక్క పాఠశాలకుండి 6 గురు బాలకంబై ఎక్కువసంఖ్య వచ్చుటకు నీయ లేదు. బాలకుల భోజనాని సదుపాయము లేర్పరచవలెను.

9. ఆరవరములబట్టి నియమములు మారవచ్చును. అ. రామకృష్ణాశ్రమి. కార్యదర్శి.

VI

కైకలూరు తాలూకా దుర్భరముగు యెము.

అయ్యో, ఈ తాలూకాలో అయిదారు సంవత్సరముల నుండి అమిత ఎందు మురుగునీరకు పంటలు యాత్తు వస్తమై భూస్వాములు మిక్కిలి నీరసులైనారు. భూస్వాములు నీరసు లగుటచేత తమ యిలాకాను కూలితమ లేమియు గల్గించుట కవకాశము లేకున్నది. అందువలన నిర్భాగ్యులగు కూలీలందఱు కఠిన దారిద్ర్యము ననుభవింపవలసి వచ్చినది. మాఖ్యముగా పంచములు, శ్రేష్ఠులు మిక్కిలి దీక్షితిగో నున్నారు. ఈ తేదీ వఱకు వరచేట ఊపములు వగైరా కూలితగుల వలన కొండలు కాలక్షేపము చేయుచున్నాను. కాని చాలమంది కూలీలు కూలిదొరకక తమ తాలూకు గుడిసెలలో "కన్న మో రామచంద్రా" యతుడు విలపించుచున్నాను. ఈ కఠిన యెము నునకు దొంగ "ఇన్ఫ్ల్యుయెంకా" జ్వరము కొన్ని గ్రామము లలో చెలరేచుచున్నది. తనవైద్య సాహాయ్యము లేక మృత్యువు నోటి అనేకమంది పడుచున్నాను. భారతమాతకు నే డెట్టి విపత్తులభించినది? నూటికి 70 మంది క్వరసాయకులకు నీడలే నులలో యెదుడేత తాండవమాడుచుండు బాద ఆశ్చర్యముగ నున్నది. దీనికి కారణము ప్రజల యొక్కయు దొరతనమువారి యొక్కయు తాపస్యభావమే. ఈ తాలూకాలో రిలీఫ్ సొసైటీ స్థాపించుటకైయు తగిలంత మంది విద్యాభివృద్ధిగాని భవంతులుగాని లేకు. కూలీల విష యములో ఉపకారము చేయవలసినవో దొరతనమువారు ప్రస్తుతము విశేషముగా సాహాయ్య మొనర్చగలరు.

ఆడదా? గతసంవత్సరము కల్వరగతున్న శ్రీకాంధే ర్దొరవారు ఈతాలూకాలో సింగరావు పాలెముండి ఉప్పు పేరునటను వింజరంబాసుకుండి కొనుకొల్లు కలకును రెండు మట్టికొడ్లను చేయించుటకు ప్రపోజుచేయించి పనిని వెంటనే ప్రారంభించుట కేర్పాటుచేసినారు. అంతలోనికి బ్రాహ్మ పథ ఆయినది. డిస్ట్రిక్టులోవున్నవారు నేటివఱకు ఆపరిచి మొదలు పెట్టించనేలేదు. శ్రీకాంధేర్ దొర వారాపనిని కరువు పని క్రింద పట్టించవలయునని నిశ్చయించుకొనిరి.

ఆపనిని యిప్పుడే కలవుతరిక్రింద ప్రారంభింపజేసే ఎడల కూలీలందఱు మరణము పాలనక బలికెదరు. కాబట్టి ప్రస్తుతము కల్వరగతున్న శ్రీరామ్మన్ దొరవారు యీతా లోకాలోని కూలీలనుద్ధరించి స్వయముగ పెంటనే తెలిసికొని ఆరోడ్లపకలను కలవు పనిక్రింద సెన్ట్రెలకు 1 న లేనే లోత్ర గా ప్రారంభించే యేర్పాట్లు చేయించవలయును. తేరియేక ల చాలమంది నిర్భాగ్యులు మృత్యువు నోటబడవలసిన వార గురురు.

ఆంధ్ర సేవకుడు.

హిందూ ఎలిమెంటరీ నైటుస్కూల్ చంద్రాల కృష్ణా జిల్లా:—మీ నైటుస్కూల్ ది. 1-10-17 న తాగునీరు 26 గురు బాలకంబై స్థాపించి ఆపమము 5,6, నెలల కొకతూని స్కూల్ అభివృద్ధిని గురించి మీటింగులు జరుపుచు పిల్లలకు పుస్తకములు మొదలైనవి కల్పించేయును, వివరాలకు, చూచువారలకు ఎంతయు ఆహ్లాదకరముగా నుండులాగున స్కూల్ ను 30 మంది పిల్లలవరకు అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చియుం డిమి. కొండలు కరుపిల్లల మాన్పించినంత నేస్కూలులు ఎత్తి జేయుదురని కాబోలు కరుపిల్లలను మాన్పించిరి. జీతములు లేక వారికి కావలసినవన్నియు గుప్తముచేసి చురుచుచేర్చు చున్నప్పుడే వారికి ఎంత అనూహికాగున్నది! ఇక్కడు ముస్కూలులో మాన్పించినవారి తల్లులు విమర్శింపకములే! విద్య నభ్యసించిన శ్రీశ్రీ ఇట్టివలకు సాహసించు చుండగా విద్యలేని మూఱులు యెవ్వనివక్రములై నడచుట ఎప్పుడవ ఆశ్చర్యకరమైనసంగతియో! — పిల్లి నాగయ్య.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున
వెలకుదొరకు పు నకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపత్తిరాధి సంచికలు.			
అనేక విశిష్టవిశ్రుతములతో నిండియుండును.			
మొదటి సంచిక	కాల ప్రతి 1-కి		1-0-0
రెండవ	"	"	1-0-0
మూడవ	"	"	1-0-0
నాల్గవ	"	(కొద్ది పుస్తకాలు)	1-8-0
ఐదవ	"	"	1-0-0
ఆరవ	"	"	1-0-0

ఇందు విరోధా నుచూనంగాను చరిత్రయు
విశేషాంశము.

ఏదేద సంచిక	వల పురి 1-1	1-0-0
ఎనిమిదవ ,,	,,	1-0-0

కొమ్మిదన	”	1-0-0
పదియవ	”	2-0-0

ఈ పదిసంచికలను ఏక కాలమున కొనువారికి
 యొత్తహక్కుమీద సరసముగ యిచ్చెదము.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమహా సభాధ్యక్షుల యావ
స్యాసమూల, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యావస్యాస
మూల, వీర్ల చిత్రీకటమూల, చిత్తు శ్రీరామమూల
గులకుణమూగా చక్కని కై లిల్ హెద్దలకురమూ
లతో ముద్రింపబడి యున్నది. పు. ప్రతి 1-కి 1-8-0

6, 7, 8, 9 సంవత్సరాలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ విషయములు సంతే

కనుగ విశ్రాంతిమలతో నుడికమై యున్నది.
కె. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది 49 యొక్క కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి
గారి విరచితము. పేల 0-4-60

4. ఆత్మజ్ఞాన.
దయ్యవల సద్భావమును గురించిన కా. (మై)

యచర్చ, పా. బగ్గూర్ స్వామి ది ఎ. గారి వద్ద
చిరము కలు 0-8-0

5. శారదాంబ.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ

మిందు చూపబడినది. ఇది స్త్రీ పురుషోద్ధిని యను
నాటకము కల 0-4-0

6. శ్రీరామవిజయము.

ఇది ఏడంకనూల చక్కనిశాటకము. శోభ

శ్రీ వేంకటరమణ రావు బి. ఏ. శాస్త్రి వారికి
బహుదరి నమో

౦౩౭౦

7. అమృతవల్లి.	1-4-0
8. బుద్ధచక్ర తము.	0-8-0

విజ్ఞానచంద్రికా తరివత్తు పరీక్షలలో బహు
మతులను బడసిన శంచనపల్లి శనకమ్మగారిచే అను

9. కవిత్వతత్వ విచారము.

శ్రీమూల కట్టమంచి రామలింగా శర్మ ఎం. ఏ.
గారి కృతము వెలు 1-8-6

10. తృణకంకణము	0-4-0
11. స్నేహులత	0-4-0

రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారిచే విరచితము.

12. ఏకబాషా లిప్తి పత్రం 0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

14. ఘోకలే చిత్రవటము 0-1-0

(ప్రొమోక్షర్పణ వేణు.)

చిరునామ:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్తు బాక్సు 212 మద్రాసు

Thambu Chetty Street, Madras

IN THE COURT OF THE DISTRICT OF COLUMBIA

RESEARCH CHAIRS